

Bestemmingsplan Kunradersteengroeve Gemeente Voerendaal

TOELICHTING

Definitief

Gemeente Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG VOERENDAAL

Grontmij Nederland B.V.
Roermond, 28 november 2011

Verantwoording

Titel : Bestemmingsplan Kunradersteengroeve
Gemeente Voerendaal

Subtitel : TOELICHTING

Projectnummer : 306019

Referentienummer : NL.IMRO.0986.BPBU1005-VA01

Revisie : D1

Datum : 28 november 2011

Auteur(s) : W. van der Werf, mr. M.I. Blokland

E-mail adres : miguel.blokland@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mr. M.I. Blokland

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. Y.M.A. Coenegracht

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Bredeweg 239
6043 GA Roermond
Postbus 410
6040 AK Roermond
T +31 475 39 00 00
F +31 475 31 96 95
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding bestemmingsplan.....	5
1.2	Ligging, begrenzing en juridische status van het plangebied.....	5
1.2.1	Ligging en begrenzing.....	5
1.2.2	Juridische status van het plangebied.....	6
1.3	Bij het plan behorende stukken.....	6
1.4	Leeswijzer.....	6
2	Gebiedsbeschrijving.....	7
2.1	Ruimtelijke en functionele structuur.....	7
3	Beleidskader.....	9
3.1	Rijksbeleid.....	9
3.1.1	Nota Ruimte.....	9
3.1.2	Rijksbeleid grondstofwinning en ontgronding.....	9
3.1.3	Europese Habitatrichtlijn/Flora- en faunawet.....	9
3.2	Provinciaal beleid.....	10
3.2.1	Provinciaal Omgevingsplan Limburg.....	10
3.2.2	Beleidsnota ontgrondingen.....	11
3.2.3	Toerisme en recreatie.....	12
3.3	Regionaal beleid.....	12
3.3.1	Recreatie en Toerisme: uitgangspunten voor recreatie en toerisme.....	12
3.3.2	Structuurvisie Parkstad Limburg (2009).....	13
3.3.2.1	Ontwikkelingslijn Ruimtelijke identiteit.....	13
3.3.2.2	Projectgebied Westflank.....	14
3.4	Gemeentelijk beleid.....	14
3.4.1	Visie 2018 (januari 2006).....	14
3.4.1.1	Natuur en landschap.....	15
3.4.1.2	Recreatie en toerisme: Voerendaals Actie- en Activiteitenplan Recreatie & Toerisme:.....	15
3.4.2	Natuur en landschapsvisie (september 2008).....	16
3.4.2.1	Natuur en landschap.....	16
3.4.2.2	Cultuurhistorie en identiteit.....	16
3.4.2.3	Kalksteengroeve.....	17
3.4.2.4	Perspectief voor natuur en landschap.....	17
3.4.2.5	De cultuurhistorie in dit gebied.....	17
3.4.3	Resumé.....	18
4	Randvoorwaarden.....	19
4.1	Milieu.....	19
4.1.1	Bodem.....	19
4.1.1.1	Algemeen.....	19
4.1.1.2	Conclusies en aanbevelingen.....	19
4.1.2	Geluid.....	20
4.1.2.1	Wet geluidshinder.....	20
4.1.2.2	Wet milieubeheer.....	21
4.1.2.3	Gevolgen voor de omgeving.....	21

4.1.3	Luchtkwaliteit.....	21
4.2	Externe veiligheid.....	21
4.3	Waterhuishouding	22
4.3.1	Kader.....	22
4.3.2	Waterbeleid	22
4.4	Archeologie	23
4.5	Cultuurhistorie	24
4.6	Flora en fauna	26
4.6.1	Algemeen	26
4.6.2	Resultaten	26
4.6.2.1	Zoogdieren	26
4.6.2.2	Broedvogels	27
4.6.2.3	Flora en overige fauna	27
4.6.2.4	Conclusie en advies	27
4.7	Verkeer en infrastructuur	28
4.8	Civieltechnische aspecten	28
5	Planbeschrijving	29
5.1	Beschrijving	29
5.1.1	Algemeen	29
5.1.2	Herinrichtingsvisie verborgen valleien	30
5.2	Haalbaarheid en groter verband	31
5.3	Ontsluiting en parkeren	32
5.4	Juridische planopzet	32
5.4.1	Planvorm	32
5.4.2	Verbeelding	32
5.4.3	Planregels	32
5.4.3.1	Algemeen	32
6	Uitvoerbaarheid	35
6.1	Economische uitvoerbaarheid en Grexwet	35
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	35
6.2.1	Overleg ex artikel 3.1.1 Bro	35
6.2.2	Zienswijzenprocedure	35
6.2.3	Vaststelling raad	35

Bijlage 1: Raadsbesluit vaststelling

Bijlage 2: Nota van Zienswijzen

1 Inleiding

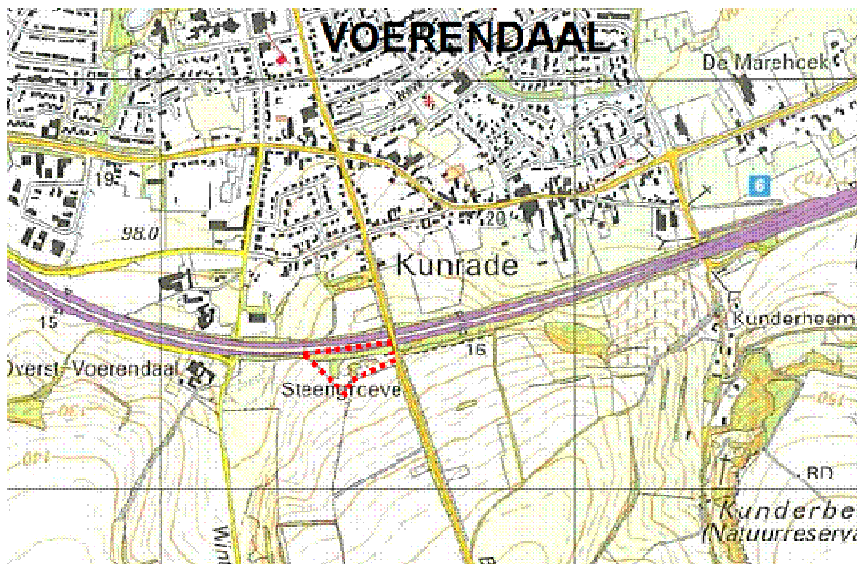
1.1 Aanleiding bestemmingsplan

Het voornemen bestaat om de voormalige Kunradersteengroeve gelegen Tussen de Bergerweg en de A79 opnieuw in exploitatie te nemen. De groeve is van 1900 tot 1970 in gebruik geweest, de bestaande bedrijfsgebouwen en de directe omgeving daarvan doen nog steeds dienst als steenhouwerij, opslag en voor de bewerking van natuursteen. Kunradersteen is een harde kalkzandsteen die in het verleden veel is gebruikt bij de bouw van grotere gebouwen zoals kerken, kloosters en boerderijen. Op dit moment wordt de steen vooral gebruikt bij restauraties. Gebleken is dat het huidige aanbod van Kunradersteen deels afkomstig van sloop en deels uit het buitenland niet meer voldoende is om aan de vraag te voldoen waardoor de restauratie van onder meer Rijksmonumenten vertraging oploopt. Daarom hebben de eigenaren het plan opgevat om de groeve opnieuw te openen en in exploitatie te nemen. Het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied Voerendaal" van de gemeente Voerendaal laat ontgronding niet toe. Om aan het initiatief het noodzakelijke juridisch-planologische fundament te geven is besloten een nieuw bestemmingsplan op te stellen. De provincie Limburg en de gemeente Voerendaal zijn bereid medewerking te verlenen aan de realisatie van het initiatief. De gemeente wil de voor het project noodzakelijke procedure in gang zetten.

1.2 Ligging, begrenzing en juridische status van het plangebied

1.2.1 Ligging en begrenzing

Het onderhavige plangebied ligt aan de zuidzijde van de kruising van de A79 en de Bergerweg met het kadastrale nummer Voerendaal H 483. Het te ontgronden gebied is circa 8000 m² groot het gehele perceel omvat circa een ha. Het gebied is ontsloten middels een weg die aansluit op de Bergseweg.

Ligging plangebied

1.2.2 Juridische status van het plangebied

Het plangebied is gelegen in het bestemmingsplan “Buitengebied Voerendaal” met de bestemming “Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarden”. Het bestemmingsplan is door de raad vastgesteld op 01-04 1996 en door Gedeputeerde Staten goedgekeurd op 12-11-1996. Het vigerend bestemmingsplan laat de nu voorziene activiteiten niet toe. Het volgens de vigerende milieuvergunning toegestane gebruik valt onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan.

1.3 Bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan omvat:

- *Verbeelding:* Op de verbeelding zijn bestemmingen in het plangebied weergegeven. Deze bestemmingen zijn gerelateerd aan de in de regels opgenomen juridische regeling.
- *Regels:* Hierin is het gebruik van de binnen het plangebied aangegeven gronden en bouwwerken juridisch geregeld. Per bestemming zijn doelen of doeleinden aangegeven.
- *Toelichting:* In de toelichting worden de aan het plan ten grondslag liggende gedachten en de uitkomsten van het in artikel 3:2 Awb en 3.1.6 Bro genoemde onderzoek en de afweging van betrokken belangen, opgenomen. Daarnaast dient een rapportering van de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 Bro bedoelde overleg, deel uit te maken van de toelichting.

Voorts maken van de toelichting de volgende bijlagen deel uit.

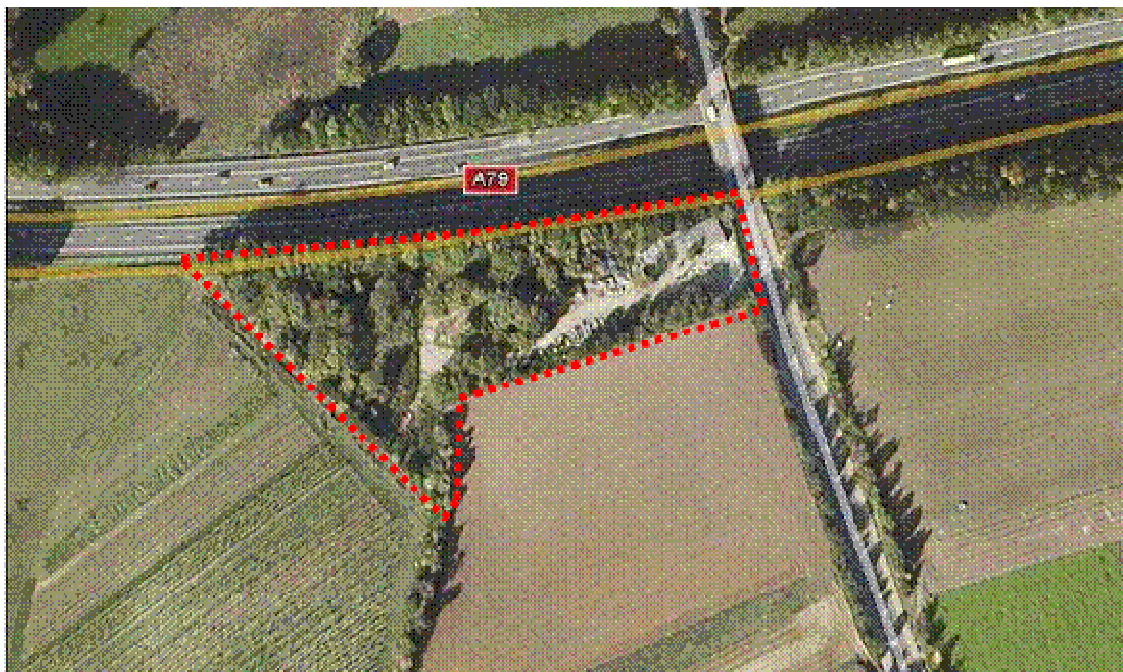
1.4 Leeswijzer

De opbouw van de toelichting is als volgt. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het gebied beschreven en in hoofdstuk 3 de beleidskaders geschetst. In hoofdstuk 4 komen de randvoorwaarden en in hoofdstuk 5 de planbeschrijving aan bod. In hoofdstuk 6 wordt de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid toegelicht en in de bijbehorende bijlage worden de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 Bro bedoelde overleg, de inspraak en de zienswijzen weergegeven.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Ruimtelijke en functionele structuur

Het gebied is zoals eerder aangegeven een voormalige groeve waar van 1900 tot 1974 in dagbouw kunradersteen is gewonnen. De steengroeve is momenteel niet in gebruik. Het terrein ligt ingeklemd tussen de snelweg en de helling van het plateau.

Situatie Kunradersteengroeve

Groevegebied

Alleen direct bij de ingang aan de Bergseweg is sprake van een zichtbaar scherp hoogteverschil tussen groeve en helling, elders is de overgang geleidelijk. De snelweg ligt aanzienlijk dieper dan de groeve van Kunrade aan de andere zijde. De weg is hier circa 9 meter diep in de helling ingegraven. Bij de aanleg van de snelweg Maastricht – Heerlen in 1970 werd de groeve grotendeels vergraven. Het gedeelte ten zuiden van de snelweg, het huidige plangebied, werd

daarbij gebruikt als een stortplaats voor overtollige grond en slooppuin. Het terrein is sindsdien grotendeels aan haar lot overgelaten, zodat het nu deels volledig begroeid is met opgaande bomen en struikgewas.

In het oostelijke deel, aan de Bergseweg, ligt een kantoor en steenzagerij en is een voorraad bouw materiaal opgeslagen ten behoeve van de verkoop. Dit deel van het terrein wordt gebruikt voor handelsdoeleinden en in de daar gelegen steenhouwerij worden diverse soorten natuursteen geschikt gemaakt voor hergebruik. Het overige deel van het plangebied omvat een ruderaal reliëfrijk terrein met bosopslag, een kleine poel en grazige vegetatie.

Steenhouwerij

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Nota Ruimte*

De Nota Ruimte is een nota van het Rijk, waarin de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland, die spelen tussen nu en 2020 met een doorkijk naar 2030, zijn vastgelegd. De Nota is op 27 februari 2006 van kracht geworden.

De nota heeft vier algemene doelen: versterken van de economie (oplossen van ruimtelijke knelpunten), krachtige steden en een vitaal platteland (bevordering leefbaarheid en economische vitaliteit in stad en land), waarborging van waardevolle groengebieden (behouden en versterken natuurlijke, landschappelijke en culturele waarden) en veiligheid (voorkoming van rampen). De vier doelen worden in onderlinge samenhang nagestreefd. Het accent verschuift van 'toelatingsplanologie' naar 'ontwikkelingsplanologie'. 'Ruimte voor ontwikkeling' betekent ook dat het rijk ruimtelijke waarden van nationaal belang waarborgen en mogelijkheden creëert om die te kunnen behouden en ontwikkelen. Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is om ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies. Iedere overheidslaag moet in staat worden gesteld de eigen verantwoordelijkheid waar te maken. Voor heel Nederland wordt een beperkt aantal generieke regels gehanteerd ter handhaving van de basiskwaliteit. Het is de verantwoordelijkheid van provincies en (samenwerkende) gemeenten om dit generieke ruimtelijke beleid concreet gestalte te geven en integraal op elkaar af te stemmen zowel bij planvorming als uitvoering en daarmee te zorgen voor basiskwaliteit.

3.1.2 *Rijksbeleid grondstofwinning en ontgronding*

Het Rijksbeleid, vastgelegd in de Nota Ruimte, gaat uit van marktwerking. In deze Rijksnota is ondermeer opgenomen dat winning van oppervlakedelfstoffen van nationaal belang is. Verder geeft deze nota aan dat bij de winning van grondstoffen gebruik gemaakt moet worden van de kansen die ontgrondingen bieden voor het realiseren van gewenste maatschappelijke functies zoals natuurontwikkeling, recreatie, wonen aan het water en waterbeheer.

Samenvattend zijn in de Nota Ruimte de volgende uitgangspunten vastgelegd:

- De effecten op de bouwgrondstoffenvoorziening moeten worden betrokken in de afweging;
- Er moet rekening worden gehouden met de geologische voorkomens van schaarse bouwgrondstoffen als beton- en metselzand, grind, kalksteen, klei voor de grofkeramische industrie en zilverzand, om zo de winningmogelijkheden voor toekomstige generaties niet te belemmeren;
- Er moet worden afgewogen of in combinatie met andere functies winning van oppervlakedelfstoffen mogelijk is (multifunctionele winning). Hierbij wordt het dieper maken van de ontgronding dan strikt noodzakelijk is voor de gewenste functie of eindbestemming niet uitgesloten.

Het is de verantwoordelijkheid van de exploitanten om te zorgen voor zo veel mogelijk draagvlak in de omgeving van het project. Projecten moeten daarnaast plaatsvinden binnen de randvoorwaarden van provinciaal beleid.

3.1.3 *Europese Habitatrichtlijn/Flora- en faunawet*

Op het onderhavige initiatief is de Nederlandse Flora- en faunawet van 1 april 2002 van toepassing. Op 23 februari 2005 werd met betrekking tot deze wet een Algemene Maatregel van Be-

stuur van kracht. Daarnaast is de Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet in bij besluit van de minister van LNV per 25 januari 2005 in werking getreden. De wet beschermt soorten. Als uitgangspunt geldt dat het voortbestaan van soorten niet in gevaar mag komen. Bij elk project, elke handeling en iedere activiteit geldt een zorgplicht ten aanzien van in een gebied aanwezige flora en fauna. Bij uitvoering van werkzaamheden bestaat de kans dat men in aanraking komt met één of meer van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Om die reden dient voorafgaand aan iedere ingreep een adequaat flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd. Vervolgens dient te worden bepaald welke aard de voorgenomen ingreep heeft. Ten slotte dient een beschrijving te worden gegeven van eventuele en wezenlijke (negatieve) invloed op beschermde natuurwaarden. Deze is afhankelijk van de aanwezige natuurwaarden en van de aard, de duur en het tijdstip van de werkzaamheden.

3.2 Provinciaal beleid

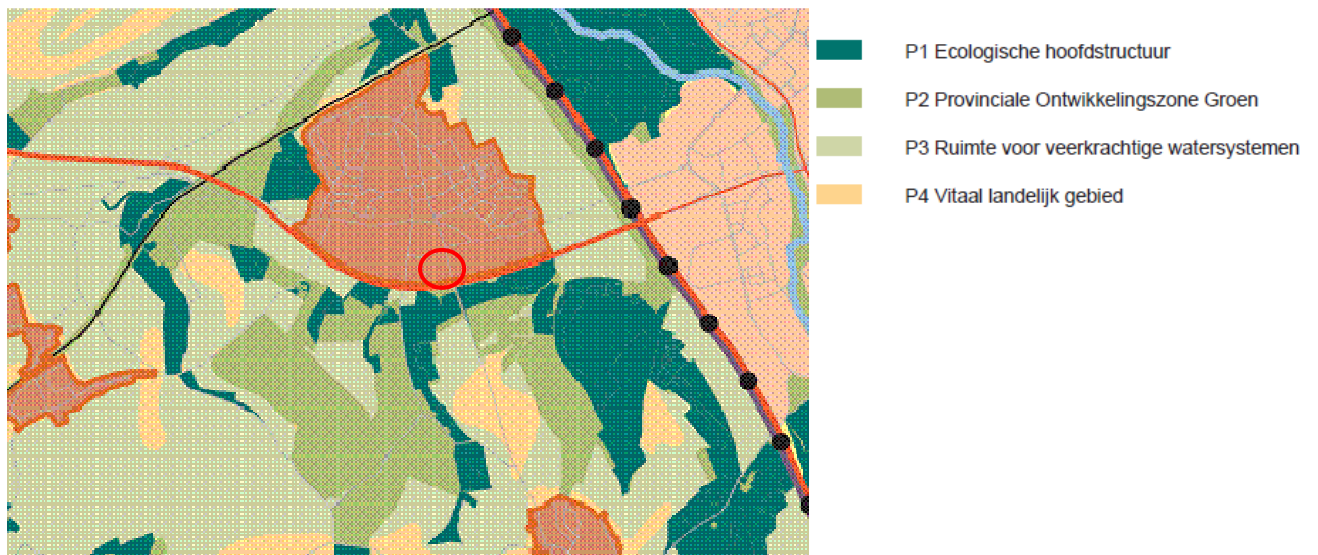
3.2.1 *Provinciaal Omgevingsplan Limburg*

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is vastgesteld door Provinciale Staten op 22 september 2006, geactualiseerd 2010. Het omgevingsplan is door de provincie Limburg opgesteld in samenspraak met externe partners als gemeenten, waterschappen, werkgevers- en werknemersorganisaties.

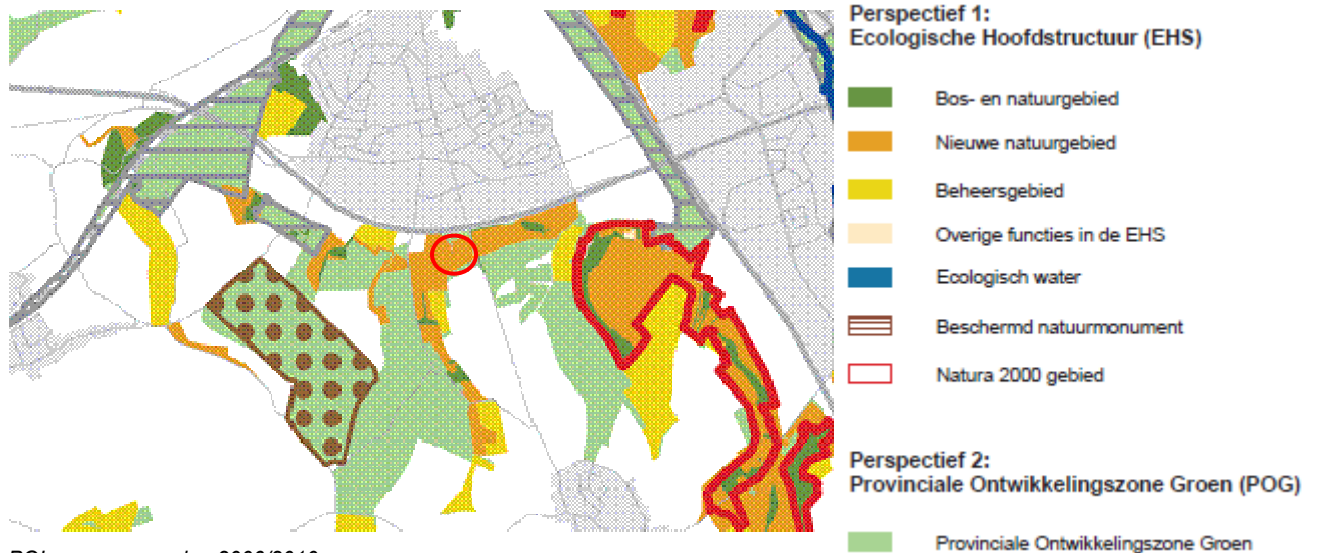
Het POL is het beleidskader voor de toekomstige ontwikkeling van Limburg. Om tot een kwaliteitsregio Limburg te komen, moet worden behouden wat goed is en worden ontwikkeld wat nodig is. In het POL2006/2008 worden binnen het Limburgs grondgebied negen ontwikkelingsperspectieven aangeduid. De Kunradersteengroeven is aangeduid als P2 (Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)) en P3 (ruimte voor veerkrachtige watersystemen).

De POG vormt samen met de EHS de ecologische structuur in Limburg. Anders dan de EHS omvat de POG vooral landbouwgebieden. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Naast behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden die richtinggevend zijn, is het in stand houden van een goede toeristisch-recreatieve structuur en een op het landschap georiënteerde landbouw van belang. De POG moet een buffer vormen voor de EHS. Binnen de POG wordt zorg gedragen voor het vasthouden en bergen van water in de beekdalen, in combinatie met ecologisch herstel van de SEF-beken, waterconservering ten behoeve van grondwaterafhankelijke natuurgebieden en het voorkomen van erosie.

De ontwikkeling van de gebieden in P3 is allereerst gericht op het bieden van ruimte aan water. Daarbinnen zijn er goede mogelijkheden voor ontwikkeling van de grondgebonden landbouw en recreatie.

Provinciaal Omgevingsplan 2006/2010

POL groene waarden 2006/2010

Het plangebied is gelegen in het Bodembeschermingsgebied Mergelland. Direct zuidelijk van het plangebied is in het POL een zone geprojecteerd als nieuw natuurgebied.

3.2.2 Beleidsnota ontgroningen

In 2007 is het geactualiseerde POL vastgesteld door GS van provincie Limburg. Daaraan is een actualisatie van het provinciaal ontgroningenbeleid opgenomen. Dit nieuwe beleid ten aanzien van grondstoffenwinning is in de loop van 2008 uitgewerkt in de Beleidsnota ontgroningen. Het Grondstoffenplan Limburg uit 1999 komt hiermee te vervallen. De ambitie met betrekking tot ontgroningen is dat deze in de toekomst plaatsvinden als onderdeel van projecten met een meervoudige doelstelling, zoals veiligheid, natuurontwikkeling, waterberging en recreatie. Dit is een ingrijpende wijziging van de oude beleidskoers, waarin voorafgaand aan de uitvoering de omvang van te winnen grondstoffen werd bepaald. De provincie Limburg hanteert ten behoeve van vergunningverlening voor winningen een verordening: de Ontgroningenverordening in Limburg. Deze verordening wordt zo nodig aangepast aan toekomstige wijzigingen in de Ontgroningenwet. Voorop staan de volgende uitgangspunten:

- zuinig omgaan met grondstoffen.
- beschermen natuurlijke voorraden.
- ontgronding als onderdeel van integrale projecten.

Van het ontgrondend bedrijfsleven wordt verwacht dat het zich bij nieuwe vergunningen richt op ontwikkeling van kwalitatief goede en maatschappelijk verantwoorde projecten in nauwe samenhang met betrokken partijen. Daarbij wordt er van uit gegaan dat ontgrondingen plaats zullen vinden als onderdeel van projecten met een meervoudige doelstelling.

Het bevoegd gezag wijst geen nieuwe wingebieden en winzones meer aan. De reeds aangegeven gebieden worden zonder heroverweging overgenomen in de actualisatie van het POL.

3.2.3 *Toerisme en recreatie*

Grote aandacht wordt in het POL besteed aan de ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme. In het POL wordt de verwachting uitgesproken dat er in de komende decennia een toenemende vraag zal zijn naar buitenrecreatie, bezoeken van bezienswaardigheden en steden bezoeken. Ook vragen toeristen in toenemende mate om actieve vakanties. Het gaat dan vooral om dagrecreatie waarbij een aanbod aan sportieve activiteiten gevraagd wordt. Volgens het POL vormt Parkstad een van de pijlers van het toeristisch product Zuid-Limburg. De markt is weliswaar klein maar de potenties zijn groot. Om de potenties te ontwikkelen moet de regio een duidelijk eigen gezicht ontwikkelen.

3.3 **Regionaal beleid**

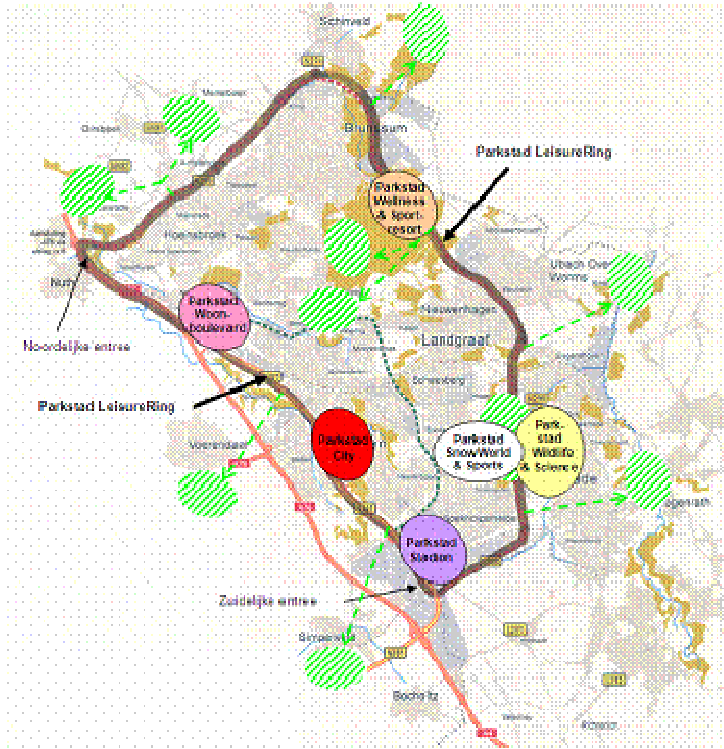
3.3.1 *Recreatie en Toerisme: uitgangspunten voor recreatie en toerisme*

In 2008 is door het onderzoeksbureau ZKA een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor toerisme en recreatie in Parkstad onder de titel “Strategische Visie op het toerisme in Parkstad”. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek worden samengevat.

De omzet van de toeristisch-recreatieve sector in Parkstad de afgelopen jaren fors gegroeid. De regio kent veel toeristisch-recreatieve bedrijven met een bovenregionale uitstraling. De nadruk ligt op het overwegend stedelijk karakter met sterke (autonome) entertainment trekkers. De sector is echter kwetsbaar.

Het klassieke Zuid-Limburgse landschap is in de regio ruim aanwezig. Het benutten hiervan is belangrijk voor de beeldvorming, terwijl dit relatief geringe investeringen vergt. Parkstad moet ook zijn eigen rijke cultuur en cultuurhistorische verleden durven in te zetten. Voor een maximale toegankelijkheid kan de beoogde Parkstad Buitenring zorg dragen, in dit rapport heeft deze ringweg de werknaam “LeisureRing” gekregen.

- De LeisureRing dient consequent te worden doorgevoerd wat betreft inrichting, bewegwijzering, etc.;
- Het creëren van randvoorwaarden voor krachtige attractiezones die verschillende vormen van entertainment bieden, zowel voor meerdaags als voor dagbezoek. Deze attractiezones die een intense beleving bieden worden in dit rapport “Urban Entertainment Exits” genoemd;
- Het versterken van de groene en/of cultuurhistorische gebieden met een typische Zuid-Limburgse uitstraling. Deze gebieden – waar de toerist op een ontspannen manier kan genieten van natuur en/of cultuur – zijn complementair aan de Entertainment Exits en worden verder “Green Escapes” genoemd;

- Het door bewegwijzering – en waar mogelijk ook thematisch – verbinden van groene ‘Limburgse’ escapes met de grotere gebieden nabij de Ring.

De visie op hoofdlijnen moet verder worden uitgewerkt en uitgediept, waarbij ook aandacht dient te bestaan voor toetsing van het realiteitsgehalte van plannen. Nadruk hierbij moet komen te liggen op een onderbouwing voor interessante thema's en de belangrijkste attractiezones. Het plangebied is gelegen in een van de zogenaamde "Green escapes".

Parkstad LeisureRing inclusief Green Escapes

3.3.2 Structuurvisie Parkstad Limburg (2009)

Voor het grondgebied van Parkstad Limburg wordt een regionale structuurvisie opgesteld. De structuurvisie bevat een richtinggevend beleidsader voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio voor de komende 20 jaar. Het structuurplan is gebaseerd op twee structuurdragers: de economische en maatschappelijke ontwikkeling en het ontwikkelen van ruimtelijke kwaliteit en kent zes pijlers die nevenstaand zijn verbeeld.

Het structuurplan kent ook vier thema's:

- Ruimtelijke identiteit;
- Economie;
- Wonen;
- Mobiliteit.

3.3.2.1 Ontwikkelingslijn Ruimtelijke identiteit

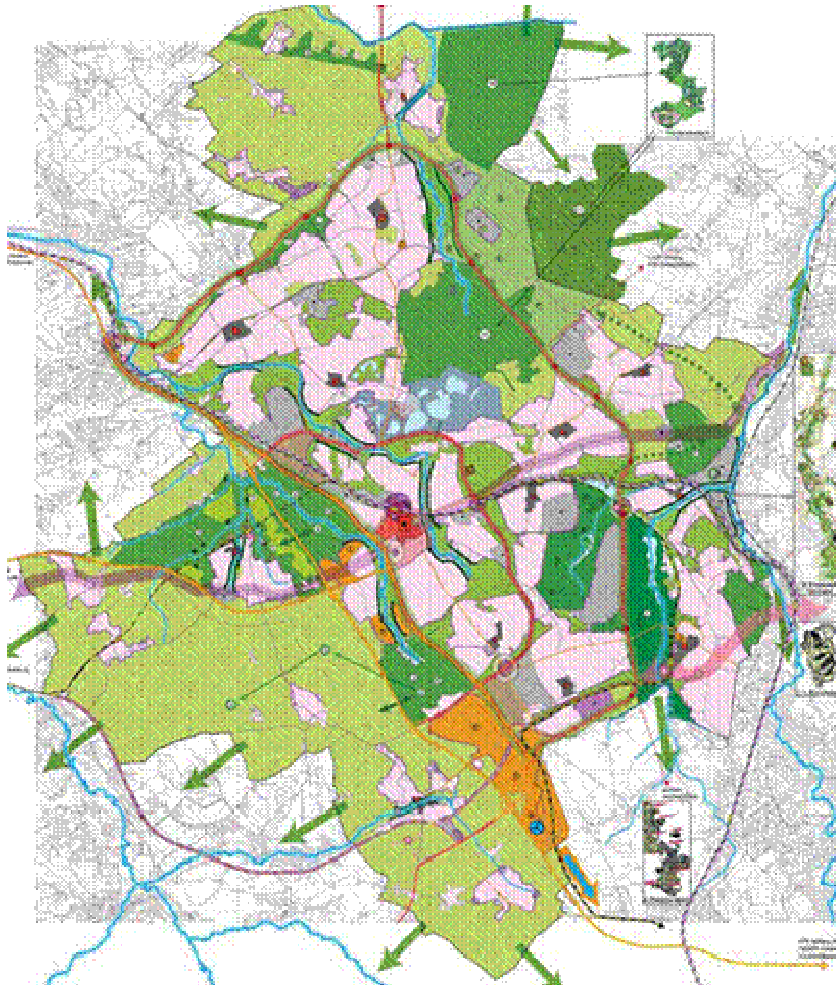
Natuur en landschap, inclusief het rijke erfgoed, beek- en rivierdalen vormen de basis voor een duurzame versterking van identiteit en vitaliteit. Het groen in het landelijk gebied groeit tot samenhangende, robuuste structuren, met water als rode draad. De stad krimpt, verdicht en laat zo de natuur ruimte voor groen en waterstructuren. Dit vergroot niet alleen de contrasten en herkenbaarheid, maar ook de samenhang en verbinding tussen groen (park/landelijk gebied) en rood (stad). Voor het onderhavige plan zijn de volgende lijnen van belang:

- regionale betekenissen voor gebieden met hoge dichtheid, archeologische en/of cultuurhistorische waarden versterken;

- terugbrengen oude wegenpatronen, o.a. als zichtbare geschiedenis en voor langzaam verkeer;
- ontwikkelen Via Belgica/Archeologisch landschapspark Voerendaal en Eurodepark.

3.3.2.2 Projectgebied Westflank

De relevante ontwikkeling hier is het ecologisch en recreatief/toeristisch verbinden van het stedelijk gebied met het landelijk gebied van Simpelveld en Voerendaal en vice versa;

Structuurvisie Parkstad: Ontwikkelingsvisie

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Visie 2018 (januari 2006)

In 2005 heeft de gemeente Voerendaal samen met inwoners, ondernemers en belangengroepen de Visie 2018 opgesteld en er zes programma's aan verbonden. "Voerendaal 2018" gebaseerd op de kernthema's: ruimtelijke kwaliteit kernen, kwaliteit landelijk gebied en vitale kernen". Deze programma's geven aan hoe en waaraan de komende jaren zal worden gewerkt. Respect voor het landelijk gebied en de inwoners staan daarbij centraal.

Aan de hand van de indrukken, ideeën en suggesties die uit de ateliersessies zijn geventileerd is een missie geformuleerd die de basis vormt voor de visie "Voerendaal 2018".

De missie luidt als volgt:

“de gemeente Voerendaal dient zich te richten op het versterken van de leefbaarheid in de kernen met respect voor het landelijk gebied, waarbij de inwoners centraal staan”.

In het kader van het onderhavige plan zijn met name de programma's in verband met natuur en landschap en toerisme en recreatie van belang.

3.4.1.1 Natuur en landschap

De doelstelling voor de gemeente Voerendaal is om de natuurgebieden die deel uitmaken van wettelijk en/of formeel vastgesteld beleid (Ecologische Hoofdstructuur, Provinciaal Ontwikkelingszone Groen) landschapsecologische structuren (Kunderberg, de Vrakelberg en Vrouwenheide) te behouden en te versterken en de overige gebieden die deel uitmaken van deze structuren een binnen deze structuren passende inrichting te geven. De ruimtelijke kwaliteit van het landschap moet behouden en waar nodig verhoogd worden. Het streven is om een aantrekkelijk landschap om in te wonen, te werken en te verblijven, om (voor zowel inwoners als bezoekers van de gemeente Voerendaal) te creëren. Bij de beleving van het landschap spelen niet alleen diverse esthetische criteria maar ook het al of niet aanwezig zijn van natuur een rol. Binnen dit project wordt daarom bijzondere aandacht geschonken aan die natuur en de daarmee samenhangende beleving van landschap en natuur.

Op deze wijze wordt een samenhangend netwerk van (landschaps- en) natuurgebieden gevormd, waardoor een duurzame leefomgeving wordt gecreëerd voor diverse flora en fauna.

- a. Gezien het belang dat gehecht wordt aan natuur en natuurbeleving in het landschap beperkt de doelstelling van dit project zich niet tot het voldoen aan wettelijke verplichtingen, maar omvat deze ook het behouden en versterken van de natuur in het landelijke gebied en binnen de kernen. Doelstellingen in dit verband zijn:
- b. Behouden en waar nodig versterken van de landschaps- en natuurwaarden;
- c. Versterking van de identiteit van de gemeente, door het versterken en het beter beleefbaar maken van het landschap en de natuur voor zowel inwoners als bezoekers;
- d. Benadrukking van de in de inventarisatie en analyse geconstateerde sterkten;
- e. Kwaliteitsprikkels toevoegen in het landelijke gebied;
- f. Een inrichting zowel gericht op planten, dieren als op inwoners en bezoekers en waarbinnen noodzakelijke en gewenste differentiaties mogelijk zijn en worden gerealiseerd;
- g. Aandacht voor duurzaamheid in de vorm van milieu- en onderhoudsvriendelijkheid en de kwaliteit van het materiaalgebruik.

3.4.1.2 Recreatie en toerisme: Voerendaals Actie- en Activiteitenplan Recreatie & Toerisme:

De gemeente Voerendaal wenst een actiever beleid te voeren op het gebied van toerisme en recreatie. Er is een behoefte aan toeristisch/recreatieve ontwikkelingen die evenwel dienen te passen binnen het groene, landschappelijke karakter van de gemeente. Kenmerkend voor de gemeente Voerendaal is dat het op toeristisch/recreatief gebied ontbreekt aan een duidelijk toeristisch profiel en aan samenhang tussen bestaande recreatieve, toeristische elementen en dat samenwerking met toeristische/recreatieve partners, zowel in de publieke als in de private sfeer minimaal is. In het Voerendaals Actie- en Activiteitenplan Recreatie & Toerisme worden concrete toeristische/recreatieve projecten benoemd waardoor een breed aanbod van toeristische/recreatieve voorzieningen wordt gerealiseerd en de gemeente Voerendaal – aansluitend bij haar identiteit – zich op toeristisch/recreatief gebied nadrukkelijker zal gaan profileren.

De nadruk ligt op:

- a. het versterken van de *belevingswaarde* van de *natuur* en het *landschap*, het opwaarderen van bestaande routestructuren, het herontwikkelen van het Cortenbacherveld en het toegankelijk maken van de natuurgebieden Putberg, Kunderberg en Vrouwenheide.
- b. het stimuleren van *agrotourisme*, zijnde - het stimuleren van het overnachten bij de boer en het stimuleren van de streekproducten.
- c. het versterken van het *cultuurtourisme*, door het versterken van de culturele waarden, het versterken van de historische waarden;(Romeins verleden kerken, kastelen, kalkovens) en het versterken van unieke archeologische waarden. Van belang in dit verband is dat bij het verbeteren van de bereikbaarheid van de toeristisch/recreatieve voorzieningen ingezet wordt op het ontwikkelen van gethematiseerde routestructuren.

3.4.2 *Natuur en landschapsvisie (september 2008)*

De gemeente Voerendaal heeft in de periode 2006/2008 een natuur en landschapsvisie vastgesteld waarin wordt aangegeven dat er naar gestreefd wordt om de recreatieve en toeristische functie binnen haar grondgebied verder te ontwikkelen. Deze ontwikkeling betreft de meer "rustige" vormen van recreatie en toerisme. De ontwikkeling van deze sectoren dient de werkgelegenheid binnen de gemeente Voerendaal te stimuleren en te vergroten. Natuur, landschap en (cultuur)historie vormen de dragers daartoe.

Voor de Visie op natuur en landschap zijn de volgende drie doelstellingen geformuleerd:

- perspectief voor natuur en landschap;
- perspectief voor de ondernemer;
- perspectief voor de cultuurhistorie.

3.4.2.1 *Natuur en landschap*

Steeds meer groeit het besef dat een landschap met groen, ruimte en rust in belangrijke mate bijdraagt aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving; de aanwezigheid ervan is belangrijk voor de mentale gezondheid van de bewoners. Voerendaal heeft het grote geluk nog te beschikken over een betrekkelijk gaaf gebleven landschap, al zijn er beschadigingen en bedreigingen aanwezig. Landschap en natuur moeten voor de toekomst worden geborgd en waar nodig versterkt en zo perspectief bieden voor de ondernemers, bewoners en bezoekers. Natuur en landschap zijn tevens te zien als economische drager voor landbouw en voor recreatie en toerisme.

3.4.2.2 *Cultuurhistorie en identiteit*

De gemeente Voerendaal heeft een rijke cultuurhistorie. Tot de cultuurhistorische elementen van Voerendaal mogen worden gerekend: historische gebouwen, veldkruisen, waardevolle bomen, landschapselementen, de oude wegenstructuur, kalksteen-groeven en kalkovens, vondsten uit de prehistorie, de Romeinse en latere periodes met een regionale en soms internationale betekenis van elementen zoals de Via Belgica, Villa Voerendaal, de beken en kastelen, de kalkgroeven en kalkovens. De Via Belgica vormt één van de zes peilers van de Structuurvisie van Parkstad Limburg (2008); voor de ontwikkeling waarvan onlangs een samenwerkingsconvenant is getekend tussen de gemeenten Landgraaf, Heerlen, Voerendaal, Valkenburg a.d. Geul, Meerssen, Maastricht en de provincie Limburg. Tevens is er sprake van een overeenkomst tussen de provincie, Parkstad Limburg, de Rijksdienst voor Archeologie, cultuur en monumenten en de gemeente Voerendaal voor de ontwikkeling van een archeologisch landschapspark (2007).

3.4.2.3 Kalksteengroeve

Het ontwikkelen van elementen van Voerendaalse cultuurhistorie, in hun landschappelijke context, biedt Voerendaal de kans bij uitstek om zich toeristisch-recreatief te profileren. En daarmee wordt de lokale economie versterkt. Randvoorwaarde van de gemeenteraad daarbij is: geen intensieve recreatie. Rust is een wezenlijke kwaliteitsfactor.

Binnen het Voerendaalse landschap zijn drie typen van deelgebieden aanwezig, die zich duidelijk van elkaar onderscheiden door hun geheel eigen karakter. Deze gebieden zijn:

- de plateaus: het Ransdalerveld;
- de beekdalen: het stroomgebied van de Luiperbeek, Retersbeek, Hoensbeek,
- Hongerbeek, Dammerscheiderbeek, beken die op Voerendaals grondgebied uitmonden
- in de Geleenbeek;
- de 'bergen': de Fromberg, Vrakelberg, Vrouwenheide, Daelsberg, Welterberg en Kunderberg.

Ieder gebied heeft een eigen specifieke potentie heeft voor het realiseren van één van de doelstellingen. Dit wordt veroorzaakt door de mate waarin natuur, agrarisch grondgebruik en cultuurhistorisch waardevolle elementen in de deelgebieden voorkomen.

Het onderhavige plangebied ligt in en is functioneel verbonden met het deelgebied de 'bergen'. Binnen dit gebied ligt een aantal min of meer solitaire natuurgebieden die meer samenhang moeten krijgen. In het verleden is in de hellingen Kunraderkalksteen gewonnen. De groeves zijn tegenwoordig geheel opgenomen in de natuur. Van de bijbehorende kalkovens zijn nog enkele, zij het in vervallen staat, aanwezig. De kalkovens in de Dael zijn hebben de status van rijksmonument en zijn de grootste kalkovens van Nederland. De combinatie van kalkoven en kalksteengroeve vormt een bijzonder voorbeeld van industrieel erfgoed uit het begin van de 20ste eeuw, dat nog aanwezig is in het landschap. De afwisseling van vergezichten, natuur, agrarisch cultuurlandschap en cultuurhistorische elementen maakt dit deelgebied zeer aantrekkelijk voor recreatie. De beleving in dit gebied is een van groen en ruimte.

3.4.2.4 Perspectief voor natuur en landschap

Ook voor het deelgebied de "bergen" gebied geldt dat de prioriteit ligt bij de ontwikkeling van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De Vrakelberg en de Kunderberg maken namelijk grotendeels deel uit van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Bovendien hebben beide de Natura-2000 status. Staatsbosbeheer, als belangrijkste eigenaar, zorgt voor de gewenste natuurontwikkeling volgens de richtlijnen van de EHS. Het accent voor dit gebied ligt op de natuurontwikkeling. Opvallend in dit deelgebied is de op de kalkrijke hellingen aanwezige wijnbouw.

3.4.2.5 De cultuurhistorie in dit gebied

Het landschap van de Vrakelberg, het Eiland van Ubachsberg en de Kunderberg is in zijn geheel cultureel erfgoed. Cultuurhistorische objecten zijn een zichtbaar en tastbaar bewijs van een voorbije periode waarin de aanwezige kalksteen ontgonnen en gebruikt werd: de groeves, de kalkovens (technologisch en industrieel erfgoed) en diverse gebouwen in de dorpen en buurtschappen, die met Kunraderkalksteen zijn gebouwd. Herstel van de kalkovens met bijbehorende groeves in de Dael blijft een door velen gekoesterde wens. Gemeente Voerendaal zal dit blijven nastreven en blijft actief op zoek naar partners en ontwikkelingsmogelijkheden. Te denken is dan aan een project waarbij een verbinding wordt gelegd tussen educatie, natuur, geologie, cultuurhistorie en landschapsbeleving. Er kan een route worden ontwikkeld, met diverse educatieve activiteiten, zoals het zoeken van fossielen in opengestelde groeves, het maken van beelden uit kalksteen, het determineren van kalkvegetatie en het bezoeken van kalksteenarchitectuur.

3.4.3 *Resumé*

Zowel op provinciaal niveau als op regionaal en gemeentelijk niveau wordt de nadruk gelegd op de verdere stimulering van recreatie en toerisme met als basis een thematische ontwikkeling waarbij educatie, natuur, geologie, cultuurhistorie en landschapsbeleving worden gecombineerd. In dit verband wordt met name verwezen naar met het thema kalk verbonden elementen zoals kalkovens en groeves.

Voor de ontginning van grondstoffen zijn op Rijks- provinciaal niveau uitgangspunten geformuleerd met als belangrijkste elementen:

- en zuinig omgaan met grondstoffen;
- beschermen natuurlijke voorraden;
- ontgronding als onderdeel van integrale projecten.

De voorgenomen ontginning en de afwerking van de groeve sluiten, mits meerwaarde wordt gecreëerd voor de omgeving, aan op deze uitgangspunten.

4 Randvoorwaarden

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

4.1.1.1 Algemeen

In opdracht van Grontmij/Groenplanning heeft Grontmij Nederland B.V. een indicatief bodemonderzoek uitgevoerd naar de milieuhygiënische kwaliteit van de dekgrond in de Kundersteengroeve.

Doel van het onderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de opgebrachte dekgrond. Op basis van de onderzoeksresultaten kan een pragmatisch advies worden gegeven voor het vervolgtraject. Het vervolgtraject heeft als doel de dekgrond kosteneffectief en milieuhygiënisch verantwoord te gebruiken en invulling te geven aan de verplichtingen bij de vergunningaanvragen op basis van de verschillende wetkaders.

4.1.1.2 Conclusies en aanbevelingen

Door middel van het uitgevoerde onderzoek is inzicht verkregen in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie. Op basis van het onderzoek kan worden gesteld dat de op de locatie aanwezige antropogene dekgrond grotendeels van gemiddelde kwaliteit "klasse industrie" is. Lokaal is kwaliteit "klasse wonen" aanwezig. Er van uitgaande dat het materiaal uit de groeve niet hergebruikt kan worden geldt het volgende. Het vrijkomende materiaal van klasse wonen en klasse industrie kan elders mits nuttig worden hergebruikt. Hierbij dient te worden opgemerkt dat conform het Besluit bodemkwaliteit geldt dat enkel 20% bijmengingen zijn toegestaan om het nog als grond elders te mogen hergebruiken. De aanwezige dekgrond bezit echter grotendeels steen- en puinhoudende bijmengingen die deze 20% grens overschrijden. Het vrijkomende materiaal dient daarom eerst gezeefd te worden voordat het elders als grond hergebruikt kan worden. Hierdoor ontstaan aanvullende verwerkingskosten

Situering proefsleuven

Alvorens een erkende partijkeuring uit te voeren wordt geadviseerd het aanwezige materiaal te zeven. Gezien de zintuiglijke bijmengingen en de hieraan gekoppelde verontreinigingen wordt aanbevolen diverse deelstromen te creëren. Gezien de diverse bijmengingen wordt geadviseerd het materiaal met bijmengingen met (natuurlijke) stenen te scheiden van het materiaal met andere bijmengingen (puin, baksteen, kolen, plastic etc.). Daarnaast wordt geadviseerd het vrijkomende materiaal uit het diepere traject van sleuf 2 gescheiden te ontgraven en te zeven (het gemiddelde gehalte zink ligt nabij de maximale waarde voor de klasse industrie). Vervolgens dienen van de deelstromen grond en bouwstoffen erkende partijkeuringen te worden uitgevoerd. Gezien de deklaag uit klei en leem bestaat wordt ten behoeve van het zeven van het materiaal (circa 12.500 m³ in situ) geadviseerd de meest geschikte zeeftechniek nader te onderzoeken. Gezien de geringe afzetmogelijkheden van klasse industrie materiaal wordt tevens geadviseerd om potentiële afzetmogelijkheden nader te inventariseren. Naast het leveren van het materiaal aan een erkende verwerker dienen tevens mogelijkheden zoals een nuttige grootschalige toepassing (bijvoorbeeld geluidwal) en het verondiepen van oppervlaktewater (maximaal klasse industrie) als potentiële nuttige toepassing te worden geïnventariseerd. Vervolgens kan voor een kosteneffectieve verwerkingsvariant worden gekozen. Daarnaast wordt geadviseerd voor de puinhoudende deelstromen (asbestverdacht materiaal) tevens een onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van asbest. Hierbij dient reeds tijdens de ontgraving aandacht besteed te worden aan asbest verdacht materiaal. Indien het materiaal (deels) in de groeve hergebruikt gaat worden is afstemming met de gemeente Voerendaal (bevoegd gezag) noodzakelijk.

4.1.2 *Geluid*

4.1.2.1 *Wet geluidshinder*

De nieuwe eindbestemmingen natuur en steenhouwerij vormen geen geluidsgevoelige bestemming. Wel moet het kantoor voldoen aan het Bouwbesluit.

4.1.2.2 Wet milieubeheer

De Wet Milieubeheer is niet van toepassing.

4.1.2.3 Gevolgen voor de omgeving

Er zullen door de ontwikkelingen nauwelijks extra verkeersbewegingen worden gegenereerd (maximaal 1 vrachtauto per week).

4.1.3 Luchtkwaliteit

Luchtverontreinigende stoffen kunnen schadelijke zijn voor de gezondheid. Ook ecosystemen kunnen worden aangetast. Overheden moeten de maatregelen die de luchtkwaliteit in het grote gebied per saldo verbeteren, zo veel mogelijk tegelijkertijd met dit project realiseren. De regeling stelt eisen aan overheden om ruimtelijk besluiten goed te onderbouwen en te motiveren. Ook moeten zij rekening houden met andere aspecten zoals blootstelling en goede ruimtelijk ordening.

De Wet milieubeheer Titel 5.2 is van toepassing. Titel 5.2 van de Wet milieubeheer gaat over luchtkwaliteitseisen en staat bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer staat onder welke voorwaarde de gemeente haar besluit kan nemen.

Gelijktijdig met de "Wet luchtkwaliteit" is een aantal uitvoeringsregels in werking getreden. Deze uitvoeringsregels zijn vastgelegd in algemene maatregelen van bestuur (AMvB) en ministeriële regelingen (MR).

4.2 Externe veiligheid

Wat betreft externe veiligheid kan een onderscheid worden gemaakt tussen het transport van gevaarlijke stoffen en het risico ten gevolge van in de omgeving van het projectgebied gelegen inrichtingen. In het externe veiligheidsbeleid wordt een onderscheid gemaakt in de plaatsgebonden risiconorm (PR) en de groepsgebonden risiconorm (GR).

De plaatsgebonden risiconorm is de plaatsgebonden kans per jaar op het overlijden voor een onbeschermde individu ten gevolge van ongevallen met een bepaalde activiteit. Het beleid verplicht het bevoegd gezag bij nieuwe situaties een plaatsgebonden risiconiveau van maximaal 10-6 per jaar in acht te nemen. Deze waarde is een harde grenswaarde die niet mag worden overschreden.

De groepsrisiconorm kan worden gedefinieerd als de cumulatieve kans per jaar dat een groep personen van tenminste een bepaalde grootte slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen en is dus afhankelijk van het aantal personen dat zich in de buurt van de risicovolle activiteit bevindt. Bij nieuwe ontwikkelingen waaronder ook verandering in gebruik dient een berekening te worden gemaakt te worden om te kunnen beoordelen of een groepsrisico onaanvaardbaar wordt vergroot of niet. Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde maar een zogenaamde oriënterende waarde. Dit is een waarde waar het bevoegd gezag gemotiveerd van mag afwijken. De oriënterende waarde ligt voor transportrisico een factor 10 hoger dan voor het risico door inrichtingen.

Het plangebied brengt zelf geen risicovolle activiteiten met zich mee, ook worden geen (beperkt) kwetsbare bestemming gerealiseerd.

4.3 Waterhuishouding

4.3.1 Kader

De aandacht voor water is niet nieuw, maar de afgelopen jaren steeds groter geworden. Met de ondertekening van de Startovereenkomst “Waterbeleid 21e eeuw” later gevolgd door het “Nationaal Bestuursakkoord Water” (NBW) bevestigden Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen dat water een belangrijke rol moet spelen bij de ontwikkeling en totstandkoming van ruimtelijke plannen. Om dit te bereiken werd de watertoets geïntroduceerd: het procesinstrument dat ruimtelijke plannen rekening laat houden met water. De watertoets is sinds 1 november 2003 wettelijk verplicht bij onder andere het opstellen van bestemmingsplannen. In de praktijk betekent dit dat de ruimtelijke ordenaars in Nederland bij het maken van plannen vanaf het begin aandacht moeten hebben voor alle aspecten van water. Een goede afstemming van waterbeleid en ruimtelijke ordening zijn dus noodzakelijk.

Water is één van de ordenende principes die de ruimtelijke ordening moet hanteren. Bij de watertoets gaat het om het vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Leidraad van het te voeren overleg met het waterbedrijf is het provinciaal document “Plaats voor water”, waarin wordt ingegaan op diverse wateraspecten die een rol spelen bij ruimtelijke plannen. Het resultaat van de Watertoets is een waterparagraaf. Met de waterparagraaf wordt inzage gegeven in de waterhuishoudkundige aspecten van de ruimtelijke ingreep en het procesverloop van de watertoets.

4.3.2 Waterbeleid

Waterbeheer is niet iets van alleen de waterbeheerders. Waterbeheerders zoeken dan ook nadrukkelijk de samenwerking met anderen. Dit komt onder andere tot uiting in diverse beleidskaders van Europees tot gemeentelijk beleid. Vanuit het Europese beleid vormen de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het Europees Milieu- en natuurbeleid en het Verdrag van Malta de belangrijkste beleidsstukken. Op Rijksniveau zijn dit de 4e Nota Waterhuishouding (NW4) en het Waterbeleid 21e eeuw: Anders omgaan met water (WB21), het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Nota Ruimte (2006).

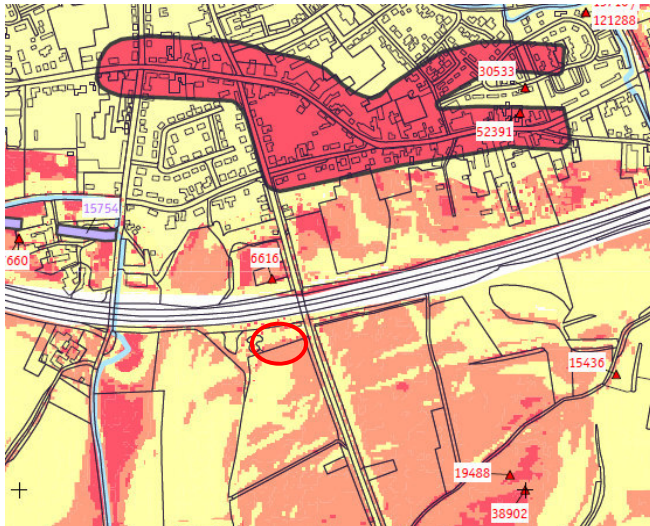
Vanuit het Provinciale beleid zijn in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (actualisatie 2008) op hoofdlijnen provinciebrede uitgangspunten ten aanzien van het waterbeheer opgenomen en wordt ingegaan op de rol en taak van de regionale waterbeheerders. In de “Blauwe waarden” staat het behoud en herstel van een veerkrachtig watersysteem centraal. Daarbij komen onder andere de doelstellingen en ambities voor waterkwaliteit, retentie, waterbodemkwaliteit, beekherstel, verdrogingsbestrijding en erosiebestrijding aan bod. Naast het POL is tevens de stroomgebiedsvisie Limburg richtinggevend voor het waterbeleid in Limburg. De stroomgebiedsvisie Limburg is eind 2002 door de Provincie Limburg in samenwerking met de waterbeheerders in het kader van WB21 opgesteld. Hierbij is aangegeven welke maatregelen nodig zijn om het watersysteem in de 21e eeuw op orde te brengen en te houden, rekening houdend met een (landelijk) in ontwikkeling zijnde nieuwe, scherpere normering en een klimaatsverandering waarbij in 2050 10% meer neerslag verwacht wordt.

De waterbeheerder in de vorm van het Waterschap beheert het waterhuishoudkundig stelsel middels een keur en legger. In de legger zijn werkzones vastgelegd en staat omschreven wie eigenaar en onderhoudsplichtig is.

4.4 Archeologie

Het Verdrag van Valetta (Malta) werd door het Nederlands Parlement ondertekend in 1992. Daarmee wordt de bescherming en het behoud van het cultureel erfgoed waaronder archeologische monumenten vallen, bevorderd in Europees verband. Dit houdt in dat plannen in het kader van RO-procedures inhoudelijk worden beoordeeld op een archeologische paragraaf.

ARCHIS is het geautomatiseerde Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Het bestaat uit een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen, daterend van de Prehistorie tot de Nieuwe Tijd. In ARCHIS zijn geen archeologische waarnemingen en/of vindplaatsen geregistreerd in het plangebied. Wel is een zwaard uit de Late Middeleeuwen aangetroffen in het meest noordelijke deel van de groeve.

Binnen een kilometer van het plangebied staat verder nog een groot aantal vindplaatsen in ARCHIS vermeld. Het gaat hier hoofdzakelijk om bewoningssporen en artefacten uit de Romeinse Tijd en in mindere mate uit vroegere en latere periodes.

Het plangebied ligt op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) op de rand van een zone met een hoge archeologische verwachting.

Plangebied geprojecteerd op de Archeologische Beleids- en Advieskaart van de Gemeente Voerendaal.

Op de Archeologische Beleids- en Advieskaart van de Gemeente Voerendaal ligt het plangebied in een zone met grotendeels een lage en voor een klein deel met een middelhoge archeologische verwachting. Binnen 50 meter zijn geen archeologische vindplaatsen bekend. De groeve wordt in ARCHIS aangeduid als de 'Mergelgroeve Kunrade'.

In opdracht van de Kunrader Steengroeve heeft Grontmij Nederland bv in juli en augustus 2009 een archeologisch bureauonderzoek, aangevuld met een veldonderzoek uitgevoerd in de Kunradersteengroeve, Kunrade, gemeente Voerendaal. (Archeologisch onderzoek Kunradersteengroeve te Kunrade Roermond, 30 juni 2010). Doel van het bureauonderzoek en het veldonderzoek is het vaststellen van de aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de aanwezige archeologische waarden.

Uit de bureaustudie en het veldonderzoek blijkt dat zich binnen het plangebied een groeve heeft bevonden. Uit historische bronnen is bekend dat deze groeve vanaf het begin van de vorige eeuw tot 1970 in gebruik is geweest. Het plangebied ligt in het deel van de groeve dat op het laatst geëxploiteerd is. De groeve is deels afgegraven en deels dichtgestort in het kader van de aanleg van de snelweg Maastricht – Heerlen in de jaren zeventig van de vorige eeuw. De winningsmethodiek van Kunrader kalksteen laat weinig sporen na, waardoor de kans op het aantreffen van sporen die te relateren zijn aan exploitatie in het verleden, gering zijn. Bovendien zal de voortgaande exploitatie oudere fasen van de groeve vernietigd hebben. Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan de winning van steen in het verleden.

De kans wordt zeer gering geacht dat binnen het plangebied nog waardevolle archeologische resten aanwezig zijn. Derhalve wordt nader archeologisch onderzoek niet noodzakelijk geacht. Het kan echter niet worden uitgesloten, dat zich binnen de voormalige groeve nog losse voorwerpen bevinden die gerelateerd kunnen worden aan het gebruik van de groeve in het verleden. Bovenstaand advies is kortgesloten met het bevoegd gezag in kwestie, de Provincie Limburg.

4.5 Cultuurhistorie

Al in de IJzertijd werd kalksteen gewonnen voor diverse doeleinden. De winning zal kleinschalig zijn geweest, waarbij met name kalk gewonnen werd waar deze dagzoomde, al vermeldt Plinius wel de winning van kalksteen in schachten. In de Romeinse Tijd wordt kalksteen op een grotere schaal gewonnen om behalve als meststof ook als bouwsteen en als grondstof voor mortel te dienen. Kunrader kalksteen is als bouwsteen onder andere gebruikt in de villa van Voerendaal en de vicus van Heerlen. De herkomst van het materiaal in Heerlen is waarschijnlijk de Kunderberg geweest, waar de Kunradersteen aan de noordkant van het Plateau van Ubachsberg door de Geleenbeek is aangesneden. De steen zal als bouwsteen waarschijnlijk vooral lokaal zijn gebruikt. De lagen met een harde structuur binnen de Kunraderfacies zijn zeer geschikt om als grondstof te dienen voor mortelbereiding, omdat ze bij het branden niet snel vergruizen¹⁶. Mogelijkerwijs is steen gewonnen ten behoeve van de fabricage van mortel dat niet alleen lokaal werd gebruikt, maar ook via de weg naar locaties buiten Limburg is getransporteerd.

Vanaf de Late Oudheid tot ver in de Vroege Middeleeuwen werden maar weinig bouwactiviteiten ondernomen waarbij steen of mortel op grote schaal gebruikt werd. ook al omdat men voor veel van de bouwactiviteiten die wel werden ondernomen, gebruik heeft gemaakt van hergebruikt bouw materiaal uit de Romeinse Tijd. Daarbij komt bovendien dat Kunrade niet in de nabijheid lag van de locaties waar wel gebouwd werd, zoals Aken, Meerssen en Maastricht, die

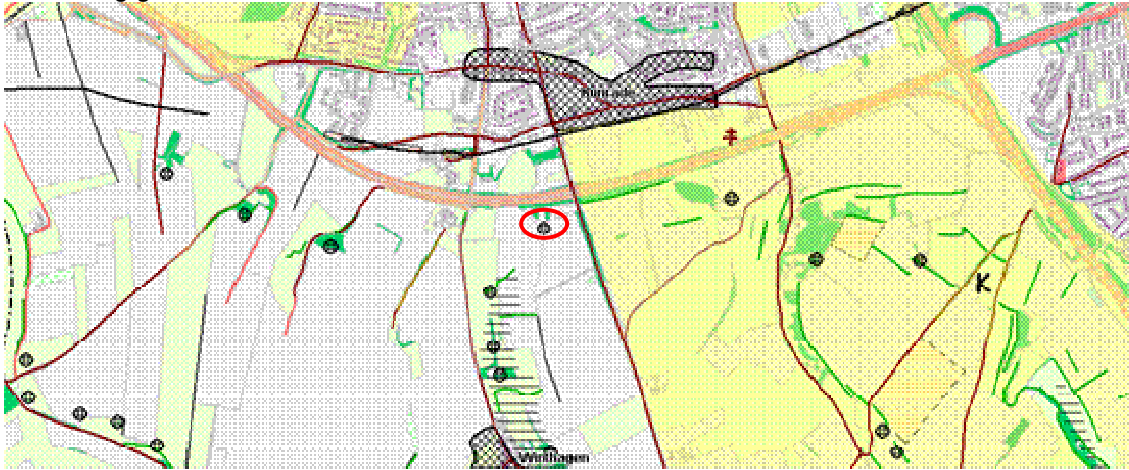

bovendien in hun directe omgeving beschikten over voorcomens van bruikbaar natuursteen. Een uitzondering hierop vormde mogelijk, net zoals in de Romeinse Tijd, de winning van Kunradersteen ten behoeve van de fabricage van mortel. Er zijn echter geen groeves bekend uit deze periode. Vanaf de Volle Middeleeuwen wordt weer op grotere schaal gebouwd in natuursteen, ook in Kunrade en omgeving. Zo is de toren van de in 1200 gebouwde kerk van Voerendaal opgetrokken uit Kunradersteen overigens ook met hergebruikt Romeins bouw materiaal. Tijdens en na de Middeleeuwen wordt de Kunradersteen vooral geëxploiteerd voor lokaal gebruik. Kunradersteen wordt daarom, anders dan mergel dat zeker al vanaf de 12de eeuw op grote schaal via de Maas uitgevoerd wordt tot in Gelderland en Holland, dan ook nauwelijks buiten het gebied waar Kunrader steen voorkomt, aangetroffen. De exploitatie zal waarschijnlijk ook niet permanent zijn geweest, maar vooral ter hand zijn genomen in een soort seizoensbedrijf als er behoefte was aan bouwstenen en/of mortel.

Kalksteengroeve

De zachtere lagen die tussen de harde, bruikbare lagen liggen, zullen deels teruggestort zijn in de groeves en deels gebruikt zijn als meststof. De ontwikkeling van Portland cement in de tweede helft van de negentiende eeuw en de industrialisatie en verstedelijking van Nederland die ongeveer gelijktijdig inzette, leidde tot ingrijpende wijzigingen in de fabricage en het gebruik van mortel. De eigenschappen van Portland cement sloten veel beter aan op de nieuwe behoeften van de bouw, zodat al dit nieuwe cement al snel het meest gangbaar werd. De fabricage van kalkmortel was een eenvoudig procedé dat kleinschalig en periodiek in een schachtoven uitgevoerd kon worden. De fabricage van Portland cement was echter alleen mogelijk op industriële schaal in een complex en continu proces. De fabricage vereiste behalve de inzet van kapitaal ook een voldoende grote aanvoer van grondstoffen. Bovendien konden in de trommelovens, gebruikt in het nieuwe procedé, ook kalkstenen zoals mergel verwerkt worden. Aan deze eisen konden de lokale producenten niet voldoen, zodat met name producenten uit België en Duitsland in Nederland de markt gingen beheersen. Lokale initiatieven om tot een nationale productie te komen, zoals in Vijlen, waren marginaal en meestal maar van korte duur. Pas tijdens de Eerste Wereldoorlog, toen de aanvoer uit het buitenland vrijwel tot stilstand kwam, is weer op grotere schaal steen gewonnen ten behoeve van de fabricage van kalkmortel. Ook in

Kunrade en omgeving worden dan verschillende groeves en ovens in gebruik genomen, maar na het beëindigen van de oorlog verdwijnen deze bedrijven binnen enkele jaren weer. Ook tijdens de Tweede Wereldoorlog is er weer een kortstondige opleving van de productie. Behalve als grondstof voor de bereiding van mortel, is Kunradersteen ook gebruikt als bouwsteen. In de eerste helft van de 20ste eeuw wordt, mede door de opkomende mijnindustrie, veel gebouwd in zuidelijk Limburg. Met name bij bouwwerken met een monumentaal karakter wordt Kunradersteen toegepast, zoals bij de Mijschool in Heerlen en diverse kerken in Maastricht. Maar ook in villa's, bungalows en andere bouwwerken vond de steen toepassing. Rond 1900 waren in Voerendaal en in Benzenrade 5 groeves actief, waarin gemiddeld 10 man werkten. In de jaren daarna worden meer groeves ingericht, onder andere de door Schunk opgerichte Eerste Kunrader Bouwsteengroeve en Kalkbranderij die direct ten oosten van Kunrade lag. Deze werd in de loop van de jaren naar het oosten uitgebreid. In 1942 is de groeve nog in vol bedrijf, met een ontsluitingswand van ruim 10 meter hoog. Door de na de oorlog teruglopende vraag naar kalksteen, ook als bouwsteen, leidt uiteindelijk tot sluiting van de groeve in 1970. Kunradersteen werd gewonnen door de harde lagen uit de zachte te breken. De vrijkomende stukken werden zo nodig bijgekapt. De lagen gesteente zijn maximaal 30 cm dik, zodat alleen relatief kleine bouwstenen gemaakt konden worden. Tussen de 40 en 50 procent van het uitgebroken materiaal was niet bruikbaar als bouwsteen en moest als afval worden beschouwd. Het werd afgestort in afgewerkte delen van de groeve of als meststof, grondstof voor de cementindustrie of wegverharding gebruikt.

Kalkovens en groeves in en om het plangebied

4.6 Flora en fauna

4.6.1 Algemeen

Op 1 april 2002 is de Flora en faunawet in werking getreden. Deze wet biedt het juridisch kader voor de bescherming van dier- en plantensoorten. Indien zich in een gebied een ontwikkeling voordoet dient van tevoren een inventarisatie plaats te vinden naar de eventuele aanwezigheid van de beschermde soorten. Indien beschermde soorten op de planlocatie aanwezig zijn dient een afweging plaats te vinden met betrekking tot het tijdstip van de bouw, bijvoorbeeld buiten het broedseizoen. In 2009 heeft Groen-planning Maastricht BV een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd ter plaatse van het plangebied. (Onderzoek beschermde flora en fauna Kunrader steengroeve. Toetsing aan de natuurwetgeving 18 september 2009)

Bij die gelegenheid is de flora en fauna geïnventarieerd die van belang kan zijn bij de realisatie van het project. De nadruk van het onderzoek ligt op de soorten die beschermd in de Flora- en faunawet zijn volgens de punten 2 tot en met 5b (hoofdstuk 2). Voor deze soorten kan een aanvraag ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75, vijfde lid, onderdeel C bij het Ministerie van LNV aan de orde zijn. Naast een quickscan-veldbezoek op 13 maart, zijn nadien drie uitvoerige veldbezoeken in het kader van een volledig flora- en faunaonderzoek gebracht aan het plangebied op 27 mei, 8 juni en 13 juli 2009. Vleermuizen zijn geïnventarieerd conform het protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevens Autoriteit Natuur. Daarbij is in het veld bepaald waar potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Deze vaste verblijfplaatsen kunnen bestaan uit:

- Forse bomen met een doorsnede van minimaal 0,3 meter met holtes, spleten, scheuren of losse bast.
- Gebouwen met spouwmuren, losliggende dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.

Bovenstaande elementen zijn niet aanwezig in het plangebied, vaste verblijfplaatsen of belangrijke migratieroutes zijn uitgesloten. Wel kan het gebied een functie hebben als foerageergebied. Derhalve zal de ingreep van dien aard zijn dat een veldbezoek gericht op vleermuizen niet nodig is, want er zullen slechts enkele dunne bomen (doorsnede < 0,3m) en enkele struiken verdwijnen. De overige zoogdieren zijn geïnventarieerd tijdens het gehele veldseizoen. Om te bepalen of een soort gebruik maakt van het plangebied is gedurende de inventarisaties gelet op potentiële verblijfplaatsen als burchten en nesten en op sporen van aanwezigheid als vraatsporen, uitwerpselen, wissels, prenten en haren. Broedvogels zijn geïnventarieerd conform de methode weergegeven in de Handleiding Broedvogel Monitoring Project waarbij de methodiek BMP-A (Van Dijk, 2004) is gehanteerd en daarbij alle vogelsoorten zijn geïnventarieerd. Bij uilen, spechten en roofvogels is zoveel mogelijk getracht het nest te vinden, waarvan de locatie vervolgens met behulp van een GPS is vastgelegd. Inventarisatie van overige diersoorten en planten is niet conform een bepaalde methode geïnventarieerd. Wel zijn de planten, indien deze beschermd zijn conform de beschermingsregimes tabel 2 of tabel 3 soorten, geteld en de groeiplaatsen ingemeten met GPS. Naast veldonderzoek is een literatuurstudie verricht waarbij de websites www.waarneming.nl en www.limburg.nl zijn geraadpleegd.

4.6.2 Resultaten

4.6.2.1 Zoogdieren

Tijdens het onderzoek zijn de volgende soorten waargenomen:

- Konijn (Flora- en faunawet tabel 1); hiervan zijn meerdere individuen en hollen waargenomen.
- Steenmarter (Flora- en faunawet tabel 2); er zijn uitsluitend uitwerpselen van de soort aangetroffen.
- Das (Flora- en faunawet tabel 3); een bijburcht op ca. 200m. ten zuiden van het terrein. Gedurende de veldbezoeken in 2009 zijn geen tekenen gevonden van bewoning noch zijn er prenten waargenomen, de burcht is hoogstens zeer sporadisch in gebruik.
- De geplande werkzaamheden zullen geen wezenlijke negatieve effecten hebben op het leefgebied van de soorten. Eén en ander betekent dat verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet niet worden overtreden.

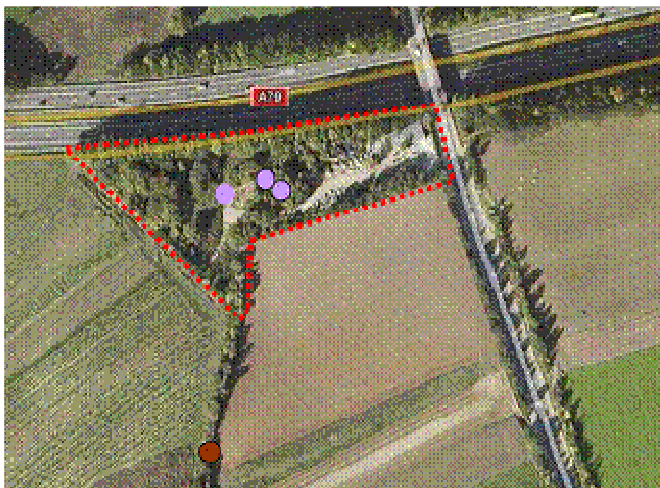
4.6.2.2 Broedvogels

In het plangebied komen algemene broedvogels voor als Geelgors (1 paar), Huismus (1 paar op de schuur), Grasmus, Bosrietzanger, Zanglijster, Tjiftjaf, Zwartkop en Tuinfluiter. De schuur blijft gehandhaafd, het leef- en broedgebied van de Huismus wordt niet verstoord. Voor de overige soorten kan dit anders liggen. Daar buiten het broedseizoen de houtige opslag wordt verwijderd wordt voorkomen dat vogels op de locaties van de werkzaamheden gaan broeden. Derhalve zullen verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet niet worden overtreden.

4.6.2.3 Flora en overige fauna

In het terrein komt de Wijngaardslak (Flora- en faunawet tabel 1) algemeen voor, mogelijk vanwege de kalkrijke ondergrond. In het verleden is door de zoon van de exploitant een Alpenwatersalamander waargenomen nabij de poel. Tijdens het veldbezoek zijn geen enkele amfibieën waargenomen. Vanwege de aanwezigheid van diverse stenen lijkt het gebied geschikt te zijn voor reptielen als Levendbarende hagedis en Hazelworm. Hoewel meerdere stenen zijn omgekeerd, waren geen van deze soorten aanwezig onder de stenen. Aangenomen wordt dat deze soorten niet voorkomen of hoogstens in zeer lage dichtheden in het gebied voorkomen. Qua planten zijn karakteristieke soorten waargenomen van het Heuvelland cq. Kalkrijke gronden zoals Brede wespenorchis (Flora- en faunawet tabel 1), Donderkruid, Bosvergeet-mij-nietje, Paardebloemstrepzaad, Kleine maagdenpalm (Flora- en faunawet tabel 1) en op twee locaties Wilde marjolein (Flora- en faunawet tabel 2). Op één van de twee locaties zijn vanwege de aanleg van een proefsleuf de planten van de Wilde marjolein verplant nabij de tweede locatie. De geplande werkzaamheden zullen geen wezenlijke negatieve effecten hebben op het leefgebied van de soorten. Eén en ander betekent dat verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet niet worden overtreden.

Voor de flora zullen de geplande werkzaamheden kansen bieden. Als gevolg van de winning van de Kunradersteen liggen kansen voor de ontwikkeling van kleine kalkhellingen. Indien er een zonering is van recreatie en natuur, bijvoorbeeld als "heemtuin" in combinatie met een jaarlijkse maaibeheer aan de bovenzijde van de hellingen kunnen vegetaties ontstaan met elementen van kalkgraslanden in de groeve. De potenties hiervoor zijn dankzij de korte afstand ten opzichte van de Kunderberg in samenhang met de kalkrijke ondergrond aanwezig.

Weergave locaties Wilde marjolein, waarbij de paarse stippen met rand de huidige groeiplaatsen zijn en de paarse stip zonder rand de verplante Wilde marjolein is. De bruine stip is de locatie van de bijburcht van een Das, waar in 2009 geen sporen van gebruik zijn geconstateerd.

4.6.2.4 Conclusie en advies

De aanvraag van een eventuele ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75, vijfde lid, onderdeel C is niet benodigd. Conform de zorgplicht artikel 2 lid 1 en 2 van de Flora- en faunawet, dient eventuele verwijdering van houtige opslag plaats te vinden buiten het broedseizoen. Concreet houdt dit in dat het verwijderen van de opslag plaats dient te vinden in de periode van 15 augustus tot en met 1 maart. Verder is het advies om een gedeelte van de

groeve natuurlijk in te richten en beheren aan de westzijde. Hierbij kan een maaibeheer worden uitgevoerd van twee maal per jaar maaien en afvoeren. Voor recreanten kan dit worden beschouwd als “ecologische heemtuin”. Natuurliefhebbers kunnen genieten van de bijzondere planten.

4.7 Verkeer en infrastructuur

De ontsluiting van het gebied vindt plaats middels de Bergseweg.

4.8 Civieltechnische aspecten

In het gebied ligt een rioolpersleiding die op de verbeelding is aangegeven en van een beschermingszone is voorzien. Er zijn verder geen leidingen in en direct om het plangebied gelegen die in het kader van de planontwikkeling planologisch-juridische regeling bescherming behoeven.

5 Planbeschrijving

5.1 Beschrijving

5.1.1 Algemeen

De aanvragers hebben de intentie om de voormalige Kunradersteengroeven weer te activeren. In het voortraject hebben zij hiertoe diverse verzoeken ontvangen van de stichting monumentenzorg, restauratiearchitecten en eigenaren van monumenten. Op dit moment vindt, zoals in de inleiding aangegeven, de restauratie van monumenten plaats met behulp van bij sloop vrijkomende materialen of met op Kunradersteen lijkende kalksteen uit het buitenland. Deze situatie wordt ongewenst geacht.

Voorzien is in de winning van circa 30.000 m³ kunradersteen/kalksteen en circa 10.000 m³ niet vermarktbaar materiaal. Netto zal ca. 20.000 m³ worden verhandeld en afgevoerd.

Binnen het plangebied wordt een aantal werktuigen ingezet:

- Diverse hydraulische graafmachines;
- Diverse typen dumpers en/of vrachtwagens;
- Diverse loaders.

Totale te ontgronden oppervlakte is 7700 m². Ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld zal tot een diepte van 10 tot 17 meter worden ontgrond. De Kunradersteen komt in lagen van ca 0,5 m dik voor. Er wordt gewerkt met een hydraulische graafmachine met een bakinhoud van 0,8- 1,0 m³. De machine wipt de kunraderzandsteen van onderuit omhoog en zet deze in de pot. De hoeveelheid in depot te zetten materiaal omvat ca 1500-2000 m³ per jaar. Afgezet tegen een dagcapaciteit van een hydraulische graafmachine van 500-1000 m³ per dag wordt ingeschat dat de machine maximaal 5 dagen per jaar actief is. Het vervoer van de in depot liggende Kunradersteen naar de belendende steenhouwerij vindt plaats via loaders met een bakinhoud van 0,8 m³ hetgeen neerkomt op ca 5 vrachten per dag binnen de ontginning. Het gevaar voor trillingen met uitstraling naar de A79 is niet of nauwelijks aanwezig. Als ze er al zijn worden ze geabsorbeerd door de tussenliggende zachte zandlagen.

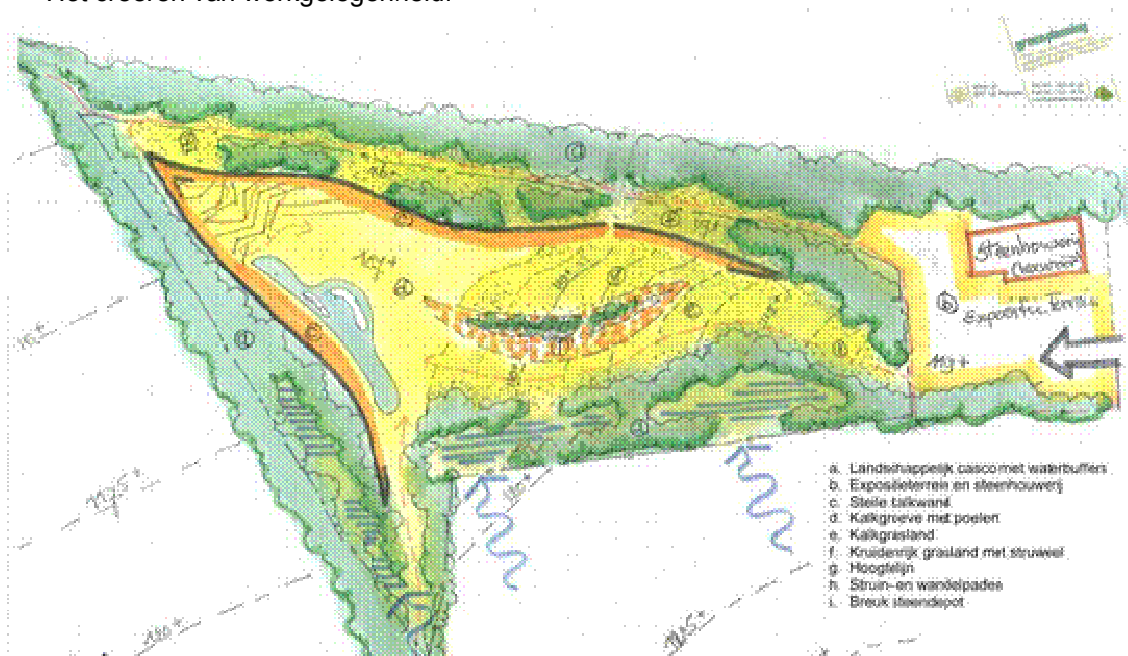
De belasting van het lokale wegennet, uitgaande van 20.000 m³ te verhandelen materiaal over een periode van 20 jaar en een aslast van 20 m³ per vracht, geeft dit een totaal van 1000 vrachten over de totale exploitatieperiode. Per jaar zijn dat 50 vrachten dat wil zeggen 1 vracht per week.

De initiatiefnemer is voornemens om het aanwezige niet vermarktbaar materiaal (klasse industrie) af te voeren en buiten het gebied te verwerken binnen de kaders van de wet-en regelgeving.

Uit onderzoek is gebleken dat er nog een voldoende dik en winbaar pakket aan Kunradersteen in de voormalige groeven aanwezig is. Gezien de getoonde belangstelling en de aanwezigheid van de op het terrein nog operationeel zijnde steenhouwerij wordt het initiatief kansrijk en rendabel geacht. De omvang van de exploitatie is van zodanig kleinschalige aard dat gesproken kan worden van een bijzonder ambachtelijk project. De maatschappelijke meerwaarde kan kort samengevat als volgt worden aangegeven:

- Herinrichting van een voormalige onafgewerkte groeve op basis van de herinrichtingsvisie verborgen valleien zoals hieronder nader beschreven. Door het op deze wijze creëren van een unieke kalksteen-rotsbiotoop wordt niet alleen de bestaande POG-waarde versterkt maar vindt tevens een optimale aansluiting plaats op de reeds bestaande EHS/POG structuur. Het eindplan is op 10-12-2009 gepresenteerd aan B en W van de gemeente Voerendaal. Op 27-04-2010 heeft het College van B en W een principe-acckoord afgegeven ten aanzien van de voorziene ontwikkeling.

- Winning van een unieke delfstof ten behoeve van onder andere de restauratie van streekgebouwen en monumenten;
- Het realiseren van een bijzonder natuurontwikkelingsgebied met rotsformaties kalkgraslanden;
- Het realiseren van de toeristische infrastructuur in overleg en samenwerking met lokale toeristische organisaties en de gemeente Voerendaal;
- Het creëren van werkgelegenheid.

Kunradersteengroeve: schets van de eindtoestand

5.1.2 Herinrichtingsvisie verborgen valleien

Bij de bepaling van de eindtoestand van de kalksteengroeve is zoals boven aangegeven het principe van verborgen valleien gehanteerd.

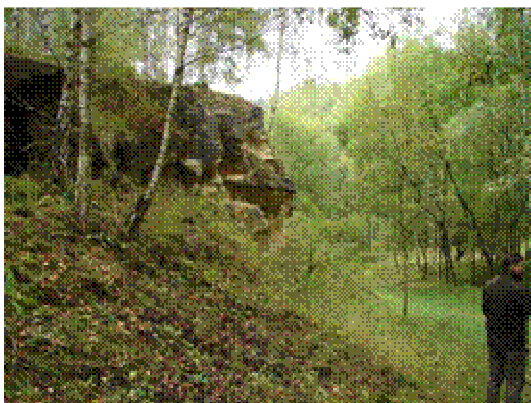
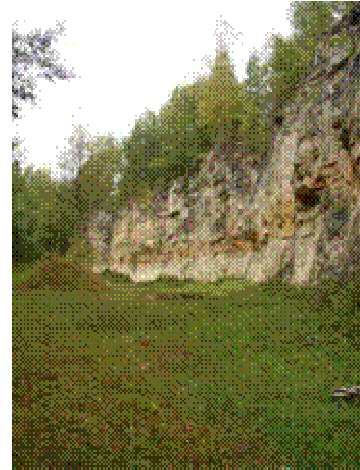
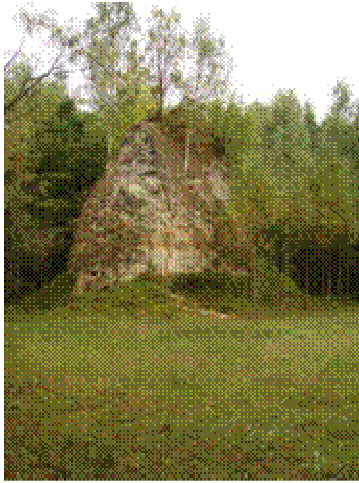
Enerzijds om de voor Nederland unieke geologische formatie uit het Krijttijdperk inzichtelijk te maken en anderzijds om hieraan gerelateerde natuurlijke processen een kans te bieden. De herinrichting van de kalksteengroeve vereist maatwerk omdat vanuit een eerdere exploitatie grote hoeveelheden dekgrond en niet vermarktbaar krijtafval in de groeve aanwezig zijn. Dit is de reden dat de reeds aanwezige en nog vrijkomende dekgronden geconcentreerd in het centrum van de groeve worden verwerkt. Door dit depot af te dekken met kalksteenresiduen ontstaan mogelijkheden voor kalkgraslanden. Deze werkwijze biedt de mogelijkheid om in het overige deel van de groeve de randen van de winning als statige kalkwanden in het zicht te behouden.

Een van de kenmerken van verborgen valleien is het introduceren van natuurlijke dynamiek. Dit is onder andere mogelijk door mede gebruik te maken van natuurlijke waterstromen die in de omgeving aanwezig zijn. Zo wordt het oppervlakkig afstromend hemelwater afkomstig van de agrarische percelen gelegen aan de Zuidzijde van de groeve opgevangen in buffers en zal het uit het droogdal/ Holleweg stromende hemelwater op de bodem van de groeve in poelen worden opgevangen. De erosie die hierbij hoort biedt mogelijkheden voor steeds nieuwe natuurontwikkelingen.

Door aan te haken op het recreatieve- en educatieve netwerk van het "land van kalk" krijgt de Kunradersteengroeve een extra betekenis.

Het recreatief gebruik van de kalkgroeve beperkt zich tot extensief medegebruik. Hierbij moet gedacht worden aan fossielen zoeken, wandelen en genieten van de bijzondere geologische situatie en de uitzonderlijke landschappelijke compositie. De verwachte biodiversiteit zal mede worden gerealiseerd door het inzetten van grote grazers in het kader van particulier natuurbeschermer.

Hieronder zijn enkele referentiebeelden opgenomen.

Referentiebeelden eindinrichting

5.2 Haalbaarheid en groter verband

In een examenscriptie onder de titel “Kalk Conceptontwikkeling voor het cultureel erfgoed van Parkstad Limburg” (E.H.S Kers mei 2009) is nader onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om structuur en samenhang te scheppen in het toeristisch recreatief product van Parkstad. In dit verband wordt melding gemaakt van de Parkstad Leisurering die er voor moet zorgen dat bezoekers snel en gemakkelijk naar hun bestemming komen en waarbij naast de intensieve recreatieve bestemmingen ook sprake is van groene clusters met een minder intensief karakter en waarbij de nadruk ligt op landschap, streekeigen cultuur en cultuurhistorie. Omdat een duidelijke visie op de groene clusters en de nadere invulling daarvan nog ontbreekt is in de scriptie onderzoek gedaan naar de mogelijkheden.

Daarbij is gekozen voor het thema “Beleef Kalk” waarbij een combinatie is gezocht van actieve en passieve elementen rondom dit thema in de vorm van routes met relevante plekken en verblijfsmogelijkheden in combinatie met streekeigen elementen.

In juni 2009 is door AC Adviseurs een notitie opgesteld onder de titel “Een land van Kalk” met een projectvoorstel en een plan van aanpak om in verband met de eventuele heropening van de Kunradersteengroeve flankerende activiteiten te vinden die meerwaarde geven aan de groeve met als verbindend element van deze activiteiten kalk onder de term “land van Kalk”. De activiteiten omvatten een kenniscentrum Kalk als onderdeel van de plaatselijke VVV waarbij ook een relatie kan worden gelegd met de deelprojecten Villa Rustica en de Via Belgica.

In het kader van de promotie van “Het land van Kalk” zullen dag- of meerdaagse arrangementen worden ontwikkeld en aangeboden waarbij verschillende invullingen mogelijk zijn, variërend van een wijnproeverij vanwege de kenmerkende relatie kalkhoudende bodem tot een workshop steenhouwen of een wandelroute langs de kalkovens en door het kalklandschap. Wat betreft de kalkovens wordt overwogen om van de vele in slechte staat verkerende kalkovens die verspreid liggen in het landschap er twee te restaureren onder leiding van een leermeester zodat

ze weer kalk produceren en de overige ovens zover te herstellen dat het verval tot staan wordt gebracht. De onderhavige groeve speelt in het uit te zetten thema een belangrijke rol. In het kader van een onherroepelijke ontgrondingsvergunning zal in overleg met de gemeente Voerendaal, provincie en andere belangenorganisaties een gedetailleerd plan van de eindtoestand worden overlegd waarbij de Kunradersteengroeve zal worden aangehaakt op de in ontwikkeling zijnde kalksteenroute waarbij kalkgrasland, kalkovens maar ook de in omgeving aanwezige monumenten waar kunradersteen is verwerkt via een toeristische route zal worden verbonden. Een deel van de winning zal ambachtelijk plaats vinden en is bedoeld als publieksactiviteit naast onder andere korte individuele bezoeken aan de groeve een educatief dagprogramma voor scholieren en cursussen en workshops voor amateur natuursteenbewerkers. Daarbij wordt een bezoekerscentrum opgericht met een permanente expositie over steengroeven, de toepassing van kunradersteen en een wisselende expositie van kunstenaars die gebruik maken van kunradersteen. De bijbehorende werkplaats kan tevens dienst doen als atelier voor kunstenaars. Er is een overeenkomst gesloten met de eigenaar met daarin opgenomen een inspanningsverplichting om te komen tot het beoogde doel.

5.3 Ontsluiting en parkeren

Zoals aangegeven resulteert de exploitatie in een extra verkeersbeweging van vrachtwagens van circa een vrachtwagen per week. De ontsluiting vindt plaats via de Bergerweg waarna via de Valkenburgerweg de A79 bereikt kan worden. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het toeristisch verkeer dat vooral zal bestaan uit personenauto's en af en toe een bus. De omvang daarvan is nog niet te bepalen maar harde randvoorwaarde is dat parkeren op eigen terrein zal plaatsvinden.

5.4 Juridische planopzet

5.4.1 Planvorm

Voor het bestemmingsplan Kunradersteengroeve is gekozen voor gedetailleerde rechtstreekse bestemmingen. Deze bestemmingen bieden, waar nodig, een zekere mate van flexibiliteit, maar binnen duidelijke kaders, waardoor de aan het plan te verbinden rechtszekerheid niet in het geding komt.

5.4.2 Verbeelding

Als ondergrond voor de bestemmingsplankaart wordt gebruik gemaakt van de Grootchalige Basis Kaart van Voerendaal (GBKR), aangevuld met kadastrale gegevens. De verbeelding is helder en duidelijk leesbaar en bevat, afgezien van de ondergrond, alleen informatie die juridisch relevant is. Hetgeen op de verbeelding staat, komt terug in de planregels. De verbeelding is opgemaakt volgens de regels van de SVBP 2008, IMRO 2008 en STRI2008. Rekening is gehouden met de voorkeuren die uit het Handboek van de gemeente Voerendaal blijken.

5.4.3 Planregels

5.4.3.1 Algemeen

In de navolgende subparagraaf wordt een beschrijving gegeven van het bestemmingsplan en de wijze waarop het initiatief en de bijbehorende doelstellingen zijn vertaald in de verbeelding. Het vastleggen van gewenste ontwikkelingen in een bestemmingsplan heeft altijd een zekere tweeslachtigheid. Enerzijds is er de behoefte om bepaalde wenselijke zaken zeker te stellen, anderzijds moet er voldoende ruimte zijn voor nieuwe ontwikkelingen zonder toe te geven aan de waan van de dag. Het voorliggende bestemmingsplan is qua juridische vorm zodanig opgesteld, dat zekerheden worden gegeven zonder in starheid te vervallen. Bij het afgeven van bouwvergunningen vormen de verbeelding en de regels van het bestemmingsplan een belangrijk toetsingskader. Een en ander heeft consequenties voor het gebruik van bestaande gronden en bouwwerken. Bij het opstellen van de regels is zowel rekening gehouden met de regels die in het SVBP 2008 worden gehanteerd als met de in het Handboek beschreven systematiek van de gemeente Voerendaal.

De regels bevatten regels omtrent het gebruik van de in het plan begrepen gronden en bebouwing. Per onderscheiden bestemming is een apart artikel gemaakt. Per bestemming is in de doeleindenomschrijving aangegeven welke doeleinden binnen die bestemming zijn toegestaan. In de bouwregels wordt aangegeven welke bebouwing mogelijk is binnen de betreffende bestemming.

Met de inwerkingtreding van de Wabo, per 1 oktober 2010, worden de aanlegvergunning, de sloopvergunning en de binnenplanse ontheffing als instrumenten van het bestemmingsplan onderdeel van de omgevingsvergunning (Wabo). De genoemde vergunningen en ontheffing zijn begrippen die in de SVBP zijn opgenomen en in de praktijk veel worden toegepast. In een bestemmingsplan onder de Wabo wordt dan ook niet meer gesproken van ontheffingsregels, maar van afwijkingsregels. Een aanlegvergunning wordt een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

De regels van het bestemmingsplan zijn opgedeeld in de volgende hoofdstukken:

Inleidende regels.

Bestemmingsregels.

Algemene regels.

Overgangs- en slotregels.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels (artikelen 1 en 2)

Artikel 1: Begrippen

In artikel 1 wordt een omschrijving gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze worden opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Elk bestemmingsplan begint met een opsomming van definities van begrippen die in het bestemmingsplan voorkomen. Voor een aantal begrippen die in vrijwel elk bestemmingsplan voorkomen zijn in de SVBP standaard de begripsomschrijvingen vastgelegd bijvoorbeeld voor bouwvlak of bouwperceel.

Artikel 2: Wijze van meten

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels (artikelen 3 t/m 6)

In hoofdstuk 2 worden de perceelsgerichte of gebiedsgerichte bestemmingen opgenomen met per bestemming een bestemmingsomschrijving.

De omschrijving van bestemmingen is in verband met de digitalisering gestandaardiseerd bij ministerieel besluit in het SVBP 2008. De volgende bestemmingen zijn gehanteerd.

Artikel 3: Bedrijf-Steenhouwerij, het betreft de gebouwen en de activiteiten die plaats kunnen vinden bij de bestaande steenhouwerij.

Artikel 4: Natuur, de bestemming Natuur beslaat de buitenste strook van het plangebied waar geen ontgronding plaats vindt. Bouwwerken zijn alleen via een omgevingsvergunning toegestaan met uitzondering van borden en afrasteringen.

Artikel 5: Natuur-Natuurontwikkeling, omvat het grootste deel van het plangebied waar naast natuurontwikkeling vooruitlopend op de eindtoestand ook de ontginningen kunnen plaats vinden.

Artikel 6: Leiding-Riool (dubbelbestemming), het betreft de rioolpersleiding die van oost naar west door het plangebied loopt.

Elke bestemming is als volgt opgebouwd:

Bestemmingsomschrijving

In de bestemmingsomschrijving wordt een nadere omschrijving gegeven van de aan de gronden toegekende functie(s).

Bouwregels en gebruiksregels

In de bouwregels worden voor alle bouwwerken de van toepassing zijnde bebouwingsbepalingen geregeld. In de gebruiksregels wordt nader aangegeven welke gebruiksvormen zijn uitgesloten of aan welke beperkingen het wel toegestane gebruik wordt onderworpen.

In de bestemming "Natuur" en "Leiding-Riool" zijn tevens bepaalde activiteiten aan een omgevingsvergunning gebonden.

Hoofdstuk 3: Algemene regels (artikelen 6 t/m 11)

In hoofdstuk 3 zijn algemene regels opgenomen. Het gaat om de anti-dubbeltelregel, algemene aanduidingsregels met betrekking tot de obstakelvrije zone langs de A 79, algemene afwijkingsregels en algemene wijzigingsregels en procedureregels. In de procedureregels wordt verwezen naar de Wabo.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels (artikelen 12 t/m 13)

Artikel 12: Overgangsregels

In deze regel wordt vorm en inhoud gegeven aan het overgangsrecht. In het Besluit op de ruimtelijke ordening (in de artikelen 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3 Bro) wordt een standaardregeling voorgeschreven ten aanzien van de overgangsbepalingen.

Artikel 13: Slotregel

Als laatste wordt de slotbepaling opgenomen. Deze regel bevat in ieder geval de titel van het plan.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid en Grexwet

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening rust op de gemeente de verplichting tot het verhaal van kosten die tot de grondexploitatie behoren op basis van een exploitatieplan. De gemeente kan hiervan afzien indien het kostenverhaal anderszins is verzekerd.

Binnen het gebied van het bestemmingsplan wordt ontgrond en wordt het bestaande bedrijf geïtaliseerd. Dit alles wordt volledig op eigen terrein gerealiseerd. Ten behoeve van dit project zijn geen aanpassingen aan de openbare infrastructuur nodig.

De aanlevering van het bestemmingsplan en bijbehorende documenten ten behoeve van de planologische maatregel voor dit project zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Daarmee is het verhaal van de kosten van de grondexploitatie voor dit gebied anderszins verzekerd en is de economische uitvoerbaarheid van het plan verzekerd. Gelet op het vorenstaande kan in het kader van de vaststelling van het bestemmingsplan worden afgezien van het vaststellen van een exploitatieplan.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Bro

In het kader van het Bro-overleg is het bestemmingsplan voorgelegd aan de instanties die in de Bro zijn aangewezen in het kader van het vooroverleg.

Tevens heeft het plan in het kader van de gemeentelijke inspraaknota ter inzage gelegen gedurende de periode 17 maart tot en met 28 april. Van de mogelijkheid tot het geven van een inspraakreactie heeft niemand gebruik gemaakt.

6.2.2 Zienswijzenprocedure

Het voorliggende bestemmingsplan met bijbehorende verbeelding, regels en toelichting heeft met ingang van 25 mei 2011 zes weken ter inzage gelegen in het kader van de vaststelling. De ingekomen zienswijzen zijn beantwoord in de als bijlage 2 opgenomen nota van zienswijzen.

6.2.3 Vaststelling raad

Het voorliggende bestemmingsplan is op 3 november vastgesteld. Het bijbehorend raadsbesluit is opgenomen als bijlage 1.

Toegevoegd als bijlage 3 is tevens de door betrokken partijen getekende overeenkomst inclusief de daarbij behorende aanvulling.

Bijlage 1

Raadsbesluit vaststelling

\ raadsvoorstel

Voerendaal, d.d. 20 oktober 2011

Nummer: 2011/8/8

Portefeuillehouder: Mevr. S.M.F. Lipsch

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Programma:

Product: Ruimtelijke ordening

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan 'Kunradersteengroeve' versie 20 oktober 2011

Aan de Raad.

\ Voorstel

Het voorliggende bestemmingsplan "Kunradersteengroeve" met bijbehorende verbeelding, regels en toelichting, gelet op het bepaalde in artikel 3.8, eerste lid, onder e. van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vaststellen overeenkomstig het ontwerpplan, zoals dat met ingang van 25 mei 2011 zes weken ter visie heeft gelegen, onder beantwoording van de ingekomen zienswijzen volgens bijgevoegde Zienswijzen-nota. Tevens wordt voorgesteld om de per 7 juli 2011 afgegeven ontwerp-verklaring van geen bedenkingen definitief te verlenen.

\ Inleiding

Wij hebben principe-medewerking toegezegd aan de heropening van de Kunradersteengroeve aan de Bergseweg 30 door de heer en mevrouw Vervuurt. Ten behoeve van de start van de planologische procedure heeft initiatiefnemer een (voor)ontwerp bestemmingsplan opgesteld. Tevens heeft de initiatiefnemer bij de Provincie een ontgrondingsvergunning aangevraagd, welke vergunning inmiddels door GS is verleend.

Binnen het publiekrechtelijk kader (bestemmingsplan, ontgrondingenvergunning etc.) konden niet alle wensen en voorwaarden van de gemeente worden vervuld. Daarom is met de initiatiefnemer een privaatrechtelijke overeenkomst gesloten. Het gaat dan met name om het zeker stellen van de goede balans tussen de bedrijfsmatige exploitatie van de groeve en de bijdrage aan recreatieve, toeristische en educatieve doelstellingen door zorg te dragen voor een toeristisch-recreatieve ontsluiting, een landschappelijke inpassing en het inrichten van een toeristisch-educatieve voorziening.

Het ontwerp bestemmingsplan is in procedure gebracht. Het ontwerp bestemmingsplan heeft met ingang van 25 mei 2011 zes weken ter inzage gelegen. Ingeval tijdens de termijn van ter inzage legging zienswijzen zouden worden ontvangen, zou het voorstel niet kunnen worden behandeld in de vergadering van 7 juli 2011. Tijdens deze termijn zijn inderdaad twee zienswijzen ontvangen, te weten van de heer J.M.J. Rademakers en de heer J.H.F. Hendriks (samen) en Rijkswaterstaat. Beide zienswijzen zijn tevens beschouwd als zienswijze in het kader van de verlening van de omgevingsvergunning, waarvoor u bij besluit van 7 juli 2011 onder voorbehoud de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven.

Door het afgeven van de ontwerp-verklaring en deze te verlenen onder voorbehoud van het uitblijven van zienswijzen is voor u de garantie ingebouwd dat de integrale afweging van belangen via het vaststellen van het bestemmingsplan alsmede de behandeling van de hietegen ingediende zienswijzen primair aan uw raad bleef voorbehouden.

Deze verklaring dient derhalve alsnog definitief te worden verleend. Gelet op de afweging inzake de ontvangen zienswijzen, adviseren wij u het bestemmingsplan vast te stellen en de verklaring van geen bedenkingen definitief te verlenen. Na afgifte van deze verklaring kunnen wij, eveneens met inachtneming van de ingediende zienswijzen, overgaan tot het verlenen van de omgevingsvergunning voor het planologisch afwijken, het aspect milieu en het onderdeel kappen, waarna alle publiekrechtelijke toestemmingen zijn verleend en kunnen met inachtneming van de bezwarentermijn de werkzaamheden in principe een aanvang nemen.

In het onderhavige voorstel wordt uw raad over de planontwikkeling nader geïnformeerd en op basis daarvan voorgesteld om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan alsmede, zoals aangehaald, het definitief verlenen van de verklaring van geen bedenkingen.

\ Relatie met visiedocument / programmabegroting en relatie met de beoogde maatschappelijke effecten

Vanuit het combinatie-programma Natuur en Landschap & Toerisme alsmede Werk & Economie wordt het plan in voorliggende vorm onderschreven. De achterliggende gedachte daarbij is dat de ontwikkeling een bijdrage kan leveren, misschien zelfs het vliegwiel kan zijn, voor het project Land van Kalk.

\ Relevante regelgeving

Wet ruimtelijke ordening (Wro); bestemmingsplan Buitengebied.

\ Historisch perspectief

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in de juridisch-planologische regeling om ter plaatse van de voormalige groeve aan de Bergseweg 30 te Voerendaal een nieuwe ontgronding in combinatie met natuurontwikkeling mogelijk te maken. De groeve is van 1900 tot 1970 in gebruik geweest. In 2003 hebben de heer en mevrouw Vervuurt de voormalige steengroeve aan de Bergseweg overgenomen.

Er worden sindsdien op kleine schaal bewerkinsactiviteiten ontplooid, opslag gepleegd en handel gevoerd binnen de kaders van een uit 1994 stammende milieuvergunning.

Kunradersteen is een harde kalkzandsteen die in het verleden veel is gebruikt bij de bouw van grotere gebouwen zoals kerken, kloosters en boerderijen. Op dit moment wordt de steen vooral gebruikt bij restauraties. Gebleken is dat het huidige aanbod van Kunradersteen, deels afkomstig van sloop en deels uit het buitenland, niet meer voldoende is om aan de vraag te voldoen waardoor de restauratie van onder meer Rijksmonumenten vertraging oploopt. Daarom hebben de initiatiefnemers het plan opgevat om de groeve opnieuw te openen en in exploitatie te nemen. Het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Voerendaal laat ontgroning niet toe. Om aan het initiatief het noodzakelijk juridisch-planologische fundament te geven, is besloten een nieuw bestemmingsplan op te stellen.

\ Argumentatie

De ontwikkeling heeft naar ons oordeel een positief effect op meerdere nagestreefde beleidsdoelstellingen. Het plan sluit aan bij onze ambities op het vlak van uitbreiding van de toeristische en recreatieve beleving van het landschap. De gedachte daarbij is dat de ontwikkeling een bijdrage kan leveren (vliegwiel-functie) aan de totstandkoming van het project Land van kalk. In dit project kan het initiatief binnen het 'bergen-gebied', een type-aanduiding uit onze Landschapsvisie, een schakel zijn tussen activiteiten met het verbindende thema 'kalk'.

Het is uitdrukkelijk niet onze bedoeling dat er louter bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden dan wel dat de toeristisch/educatieve functie als gevolg van de nadruk op bedrijfsomzet e.d. in het gedrang komt. Van belang is dat de juiste verhouding van functies goed is verankerd, zodat indien de activiteit op enig moment kantelt naar een puur bedrijfsmatige aangelegenheid, er ten alle tijde kan worden gehandhaafd.

Door de combinatie van voorwaarden bij de ontgrondingenvergunning (bevoegd gezag Provincie), de regels in het voorliggende bestemmingsplan en de privaatrechtelijke overeenkomst die met initiatiefnemer is gesloten, is deze juiste verhouding van functies ons inziens gewaarborgd.

\ Alternatieven of andere oplossingsrichtingen

N.v.t.

\ Randvoorwaarden

Uit onderzoek is gebleken dat er nog een voldoende dik en winbaar pakket aan Kunradersteen in de voormalige groeve aanwezig is. Gezien de getoonde belangstelling en de aanwezigheid van de op het terrein nog operationele steenhouwerij, wordt het initiatief kansrijk en rendabel geacht.

In voorliggend bestemmingsplan is voorzien in de winning van circa 30.000 m³ Kunradersteen/kalksteen over een periode van 20 jaar. Circa 10.000 m³ is niet vermarktbaar materiaal en zal de groeve niet verlaten.

Derhalve zal zo'n 20.000 m³ netto worden verhandeld en afgevoerd. Bij een gemiddelde winning van 1000m³ per jaar komt dit neer op circa 60 vrachtwagens per jaar, dat wil zeggen (ruim) 1 vrachtwagen per week. De hydraulische graafmachine zal ten behoeve van de daadwerkelijke ontgronding maximaal 5 dagen per jaar actief zijn. In het kader van de landschappelijke inpassing zal in totaal nog zo'n 12.500m³ gedurende de duur van ontgronding worden afgevoerd ten behoeve van verwerking in andere werken, zoals weg-aanleg etc. Over 20 jaar gerekend komt dit neer op ca. 600m³ per jaar, dat wil zeggen zo 'n 40 vrachtwagens per jaar. Dat brengt het gemiddelde aantal vervoersbewegingen (vrachtverkeer) op ca. 2 vrachtwagens per week.

De omvang van de exploitatie is derhalve van zodanig kleinschalige aard dat gesproken kan worden over een bijzonder ambachtelijk project. De maatschappelijke meerwaarde kan kort samengevat als volgt worden aangegeven:

- Herinrichting van een voormalige onafgewerkte groeve op basis van de herinrichtingsvisie "Verborgene Valleien". Door het op deze wijze creëren van een unieke kalksteen-rotsbiotoop wordt niet alleen de bestaande POG-waarde (Provinciale Ontwikkelingszone Groen) versterkt maar vindt tevens een optimale aansluiting plaats op het reeds bestaande netwerk van Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en POG.
- Winning van een unieke delfstof ten behoeve van onder andere de restauratie en het behoud van streekeigen gebouwen en monumenten.
- Het realiseren van de toeristische infrastructuur in overleg met de gemeente Voerendaal en in samenwerking met lokale toeristische organisaties.
- Het creëren van werkgelegenheid.

In het kader van het bestemmingsplan zijn de vereiste (milieutechnische) onderzoeken inzake bodemkwaliteit, luchtkwaliteit, archeologie, flora en fauna, geluid en waterhuishouding uitgevoerd. De resultaten daarvan leveren geen bijzonderheden op. Op grond van de onderzoeken alsmede overleg met Rijkswaterstaat concluderen wij dat de revitalisatie van de groeve niet bezwaarlijk is en dat omwonenden geen onevenredig grote hinder van het initiatief zullen ondervinden. De dichtstbijzijnde woning ligt op ca. 210 meter afstand. Daartussen is nog de A79 gelegen.

\ Risico's

Planrealisatie komt voor rekening van de initiatiefnemer, die ook het risico van planschade voor zijn rekening neemt. De ontwikkeling kent voor de gemeente derhalve geen financiële risico's.

\ Communicatie en draagvlak

In het kader van de planologische procedure heeft de gebruikelijke communicatie (vooroverleg, inspraak, zienswijzen) richting inwoners en belanghebbenden plaatsgevonden.

In het kader van de behandeling van de gebiedsvisie Land van Kalk hebben de raad en de commissie de locatie bezocht.

De ingekomen zienswijzen kunnen worden beantwoord volgens bijgevoegde Zienswijzen-nota en leiden niet tot inhoudelijke planaanpassing. De zienswijze van Rijkswaterstaat is aanleiding om artikel 4.5.2. lid e. van de planvoorschriften (aanlegvergunning binnen de bestemming 'Natuur') anders te redigeren en wel in die zin dat Rijkswaterstaat als wegbeheerder wordt gehoord bij die werkzaamheden die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de stabiliteit van de A79. Overigens is het gelet op de terreingesteldheid en de verzonken ligging van de A79 ten opzichte van de groeve op voorhand in geen enkel opzicht aannemelijk dat dergelijke gevolgen intreden.

Vastgesteld kan worden dat er naar ons oordeel voldoende draagvlak is voor de beoogde ontwikkeling, waarvoor nu de juridisch-planologische regeling ter finale besluitvorming voorligt.

\ Advies commissie

Ter beantwoording van vragen uit de commissie heeft initiatiefnemer bijgevoegde brief voor akkoord ondertekend.

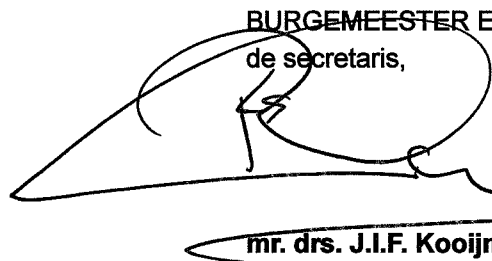
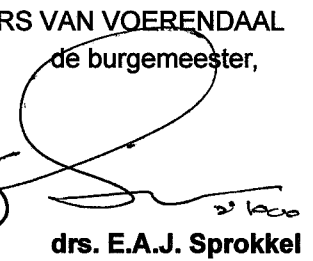
Tevens is op verzoek van de commissie als bijlage toegevoegd de berekening van het kostenverhaal, zoals deze aan de basis ligt van de bijdrage aan de ambtelijke begeleiding van de planologische procedure, die initiatiefnemer bij overeenkomst in rekening is gebracht.

Verder merken wij naar aanleiding van de behandeling in de commissie nog op dat de term insprekers, zoals gehanteerd in de Nota van Zienswijze, een gebruikelijke juridische aanduiding is van de indieners van een zienswijze.

\ Raadsbesluit

1. Het voorliggende bestemmingsplan "Kunradersteengroeve" met bijbehorende verbeelding, regels en toelichting, gelet op het bepaalde in artikel 3.8, eerste lid, onder e. van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vaststellen overeenkomstig het ontwerpplan, zoals dat met ingang van 25 mei 2011 zes weken ter visie heeft gelegen onder beantwoording van de ingekomen zienswijzen volgens bijgevoegde Zienswijzen-nota, hetgeen in concreto inhoudt dat artikel 4.5.2. van de planvoorschriften (gelezen in context van de aanhef; wijzigingen cursief gedrukt) gewijzigd wordt vastgesteld en zal luiden als volgt:
"werken of werkzaamheden die zijn opgenomen in de ontgrondingsvergunning en de daarbij behorende en door de bevoegde gezagen, *waaronder Rijkswaterstaat, goedgekeurde werkplannen en plannen van de eindtoestand, één en ander mits de stabiliteit van de Rijksweg A79 is gewaarborgd*"
2. een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven als bedoeld in artikel 2.27 Wabo, jo. artikel 3.11 Wabo jo. artikel 6.5 Bor ten behoeve van het verlenen van een omgevingsvergunning.

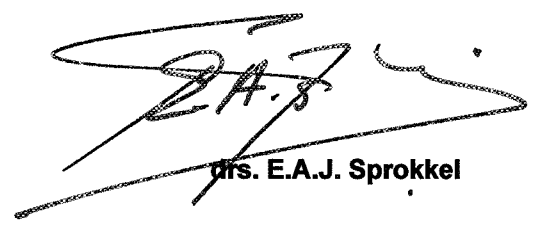
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. J.I.F. Kooijman drs. E.A.J. Sprokkel

Aldus besloten in de raadsvergadering van 3 november 2011

de griffier, de voorzitter,

B.W.E. van der Wijn drs. E.A.J. Sprokkel

\ Bijlagen:

- Zienswijzen-Nota
- Ontvangen zienswijzen
- Overeenkomst

\ Ter inzage:

- Ontwerp-bestemmingsplan

Bijlage 2

Nota van Zienswijzen

NOTA VAN ZIENSWIJZEN ONTWERPPLAN

Bestemmingsplan “Kunradersteengroeve”

Naam en adres	Zienswijze	Standpunt inzake zienswijze
De heer J.M.J. Rademakers, Bergseweg 24 en de heer J.H.F. Hendriks, Bergseweg 25 Voerendaal	Insprekers vrezen voor het ontstaan van geluidsoverlast als gevolg van de bewerkingsactiviteiten van de stenen en de noodzakelijke transportbewegingen, ook als daar het niet-vermarktbare deel nog bijkomt. Daarnaast bestaat vrees voor luchtvervuiling (stofoverlast) en is naar oordeel van insprekers de verkeersveiligheid op de Bergseweg in het geding. Bij aanvullend schrijven van 7 augustus jl., welke wij op verzoek hebben beschouwd als aanvullende zienswijze, geven insprekers aan dat zij al hinder van de activiteiten hebben ondervonden, zodat zij zich in hun bezwaren bevestigd zien.	Bij de opzet van het exploitatieplan is uitgegaan van een gemiddelde omzet over 20 jaar gebaseerd op het ingeschatte grondstofvoorkomen. Het verhandelbare product zal variëren rond de 20m³ per week, d.w.z. 1000m³ per jaar. Dit komt neer op ca. 60 vrachtwagens per jaar. Om de gewenste eindsituatie van een verborgen vallei te realiseren, dient circa 12.500 m3 van het niet vermarktbare materiaal te worden afgevoerd. In theorie kan dit gefaseerd uit deze groeve over circa 20 jaar plaatsvinden, hetgeen neerkomt op circa 600 m3 per jaar. Dit betekent circa 40 vrachten per jaar. Niet uitgesloten wordt dat, als gevolg van het beschikbaar komen van een civiel technisch werk in de omgeving waar dit materiaal als "bouwstof" kan worden verwerkt, de afvoer geclusterd plaats vindt. In zijn totaliteit gaat het gemiddeld om ca. 100 vrachtbewegingen per jaar. De inrichting ligt langs de autosnelweg (A79) en de drukke weg Bergseweg. Deze wegen bepalen het referentieniveau. De afstand tussen de grens van de inrichting en de dichtstbijzijnde woning van derden of andere geluidgevoelige bestemming, gelegen Bergseweg 24, bedraagt ca. 210 meter. De inrichting is gelet op de omgeving gekwalificeerd als 'woonwijk in de stad'. Deze categorie uit de handreiking 'industrielawaai en vergunningverlening' is van toepassing vanwege het heersende geluidsniveau in de omgeving. Met name de aanwezigheid van de A79 is hierbij een belangrijke factor. Het verkeer dat van en naar de inrichting rijdt maakt gebruik van de verharde weg genaamd “Bergseweg”. Gelet op het aantal transport- bewegingen en de grote afstand tussen de inrichting tot de dichtstbijzijnde geluidgevoelige bestemming, wordt de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) niet overschreden. Het verkeer van en naar de inrichting is namelijk al in de algemene verkeersstroom opgenomen als de betreffende woning wordt gepasseerd. Het verkeer van en naar de inrichting is dan als zodanig niet meer akoestisch herkenbaar als zijnde verkeer van en

		naar de inrichting. Van indirecte hinder veroorzaakt door het verkeer van en naar de inrichting is dan ook geen sprake. Hetzelfde geldt voor de verkeersveiligheid. Ook deze zal niet of nauwelijks nadelig worden beïnvloed vanwege het uiterst beperkt aantal vervoersbewegingen. Meer specifiek met betrekking tot de geluidshinder kan worden vermeld dat enkel het laden en lossen in de openlucht plaatsvindt. Kapwerkzaamheden aan de stenen geschiedt in de werkplaats. De opening van de werkplaats is gericht op het agrarisch gebied, niet zijnde het gebied richting Voerendaal waar zich de geluidgevoelige bestemmingen bevinden. Regulering vindt plaats via de omgevingsvergunning (onderdeel milieu). In het Activiteitenbesluit is aangegeven dat de geluidbelasting ter plaatse van woningen van derden gedurende de dag-, avond- en nachtperiode, respectievelijk 50, 45 en 40 dB(A) mag bedragen. Deze waarden komen overeen met de waarden van de Handreiking voor een “woonwijk in de stad”. Rekening houdende met de verworven geluidrechten uit het verleden, het feit dat in de bedrijfsactiviteiten voor wat betreft de zaagwerkzaamheden niets is gewijzigd, de activiteiten in de dagperiode worden uitgevoerd, is besloten het voornoemde geluidsniveau voor de dagperiode aan de vergunning te verbinden. Gelet op de ligging (tussen twee drukke wegen) zullen de ontgravingen voor wat betreft het geluid geen of nauwelijks invloed hebben op het omgevingsgeluid. In de milieuvergunning zullen hieromtrent afdoende voorzorgsmaatregelen c.q. eisen aan de inrichting worden gesteld. In zijn algemeenheid kan worden gesproken over een relatief beperkte exploitatie per jaar. Daarnaast liggen de dichtstbijzijnde woningen op ca. 210 m van de groeve en bevindt zich hiertussen nog een brede hoge boszone die als stofvang fungeert. Het bewerken van de Kunradersteen geschiedt in een bedrijfsruimte. Het winnen c.q. losmaken van de kalksteen omvat een activiteit met een duur van maximaal 5 dagen per jaar die verdiept in een groeve plaatsvindt. Middels het sproeien van water wordt stofoverlast in aanzienlijke mate voorkomen. Overlast op het gebied van luchtkwaliteit is vanwege de hiervoor genoemde redenen niet te verwachten.
--	--	---

		Ten aanzien van de gemelde geluidshinder merken wij op dat controle ter plaatse uitwijst dat de groeve enkel en alleen in gebruik is overeenkomstig de geldende vergunning. Van een premature start van de afgraafwerkzaamheden is dan ook geen sprake. Navraag bij de familie Vervuurt leert dat de overlast zeer waarschijnlijk een gevolg is geweest van de eenmalige plaatsing en verschuiving van een container. Advies: De zienswijze van de heer Rademakers en de heer Hendriks leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan en dient dan ook ongegrond te worden verklaard.
Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Avenue Ceramique 125 Maastricht	Rijkswaterstaat is van oordeel dat onvoldoende is nagegaan of de ontgraving tot maximaal 17 meter diepte gevolgen heeft of kan hebben voor de stabiliteit van de Rijksweg A79. Dit klemmt te meer nu in de bestemming 'Natuur' een ontginning mogelijk is als uitzondering op de plicht om te beschikken over een omgevingsvergunning (aanlegvergunning) indien de werkzaamheden zijn opgenomen in de ontgrondingsvergunning. Het rooilijnenbeleid is niet correct vertaald. De overlegzone, waarbinnen de wegbeheerder wordt gehoord, geldt voor bouwwerkzaamheden binnen een afstand van 50-100meter gemeten uit de as van de dichtstbijzijnde rijbaan en kan gekoppeld worden aan een ontheffingsbevoegdheid van het college. De zone 0-50meter is een zone, waarbinnen vanwege verkeersbelangen niet gebouwd mag worden. Op het gebied van de externe veiligheid wordt niet duidelijk of het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A79 gevolgen heeft voor de heringebruikname van de groeve en de ontwikkeling van dit gebied voor extensieve recreatie.	Ten eerste merken wij op dat de belangen van Rijkswaterstaat door middel van inspraakrecht zijn meegenomen in de door GS verleende ontgrondingsvergunning. Desalniettemin is in overleg met Rijkswaterstaat afgesproken dat Rijkswaterstaat zal worden betrokken bij het opstellen van het Eindplan, voorafgaand aan de start van ontgraving in fase 3 (fase 1 en fase 2 liggen op voldoende afstand van de A79) een stabiliteitsberekening zal worden opgesteld en is artikel 4.5.2 lid e (toegestane werken en werkzaamheden) gewijzigd Met betrekking tot het rooilijnenbeleid is samen met Rijkswaterstaat de conclusie getrokken dat de formulering om de gehele zone 0-100 meter als overlegzone aan te wijzen in stand kan blijven. Daarbij heeft Rijkswaterstaat specifiek overwogen dat het, gelet op de situatie ter plaatse, gaat om zeer geringe bouwmogelijkheden (een tijdelijke schaftkeet of schuilgelegenheid) en de aard daarvan (uitbreiding van bestaande bebouwing). Rijkswaterstaat en gemeente concluderen dat op grond van de gegevens Basisnet de Rijksweg A79 geen probleem vormt voor het plaatsgebonden risico. Omdat de Zienswijzen-nota deel uitmaakt van het bestemmingsplan wordt de toelichting als zodanig geacht te zijn aangevuld met vorenstaande conclusie. Advies:

		De zienswijze van Rijkswaterstaat leidt tot aanpassing van artikel 4.5.2. lid e. Dit artikel luidt na aanpassing (wijzigingen cursief gedrukt) als volgt. "werken of werkzaamheden die zijn opgenomen in de ontgrondingsvergunning en de daarbij behorende en door de bevoegde gezagen, <i>waaronder Rijkswaterstaat</i>, goedgekeurde werkplannen en plannen van de eindtoestand, <i>één en ander mits de stabiliteit van de Rijksweg A79 is gewaarborgd</i>".